శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౯   ౧౯౬౩, జూన్; శోభకృత్తు - జ్యేష్ఠము   సంచిక ౧౨

విషయసూచిక

'అఖిలవిభు శరణొందుము, యా క్షణంబ యతనికృప నీవ ననుభావ్య మగును వత్స.'

-శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౯ } ౧౯౬౩ - జూన్ :: శోభకృత్తు - జ్యేష్ఠము { సంచిక ౧౨

శ్రీః

సౌందర్యలహరి

మూలము : శ్రీ శంకరభగవత్పాదులు

టీక : నే. భ.

కళఙ్కః కస్తూరీ రజనికరబిమ్బం జలమయమ్
కళాభిః కర్పూరై ర్మరకతకరణ్డం నిబిడితమ్
అత స్త్వద్భోగేన ప్రతిదిన మిదం రిక్తకుహరం
విధి ర్భూయోభూయో నిబిడయతి నూనం తవ కృతే॥

(భగవతి)	(అమ్మా)	త్వద్భోగేన	నీ వనుభవించుటచే
కళఙ్కః	మచ్చయే	రిక్తకుహరమ్	ఖాళీయైన
కస్తూరీ	కస్తూరి	ఇదమ్	ఈ బరణిని
జలమయమ్	పన్నీటిరూపమగు	విధిః	బ్రహ్మ
రజనికరబిమ్బమ్	చంద్రమండలము	ప్రతిదినమ్	ప్రతిదినమును
కలాభిః	కళలనెడి	భూయఃభూయః	మరలమరల
కర్పూరైః	కర్పూరములతో	తవకృతే	నీకై
నిబిడితమ్	నింపబడినదగు	నిబిడయతి	నింపుచున్నాడు
మరకతకరణ్డమ్	పచ్చరాతిబరణి	నూనమ్	నిజము.
అతః	అందువలన		

తా॥ అమ్మా, పన్నీటిరూపమగు చంద్రమండల మొక పచ్చరాతిబరణి. కళలు కర్పూరఖండములు, మచ్చ కస్తూరి. నీవు ఉపయోగించుకొనుటచే ఆ బరణి ప్రతిదినమును ఖాళీ యగుచుండును. ప్రతిదినమును నీకై బ్రహ్మదేవుడు దానిని నింపుచుండును.

కళత్రం వైధాత్రం కతికతి భజన్తే న కవయః ?
శ్రియోదేవ్యాః కో వా న భవతి పతిః కైరపి ధనైః ?
మహాదేవం హిత్వా తవ సతి సతీనామచరమే
కుచాభ్యా మాసఙ్గః కురవకతరో ర ప్యసులభః ॥ ౯౭

సతి	ఓ పతివ్రతా	కః వా	ఎవడు
సతీనామ్ అచరమే	పతివ్రతలలో అగ్రగణ్యురాలా,	శ్రియః దేవ్యాః	లక్ష్మీదేవికి
		పతిః	పెనిమిటి
కతికతి	ఎందఱెందఱు	నభవతి	కాడు ?
కవయః	కవులు	తవ	నీ
వైధాత్రం కళత్రం	చతుర్ముఖుని దేవేరిని	కుచాభ్యామ్	స్తనములతోడి
నభజన్తే	సేవించుటలేదు ?	ఆసఙ్గః	ఆలింగనము
కైః అపి	ఏదో కొంత	మహాదేవంహిత్వా	సదాశివునతప్ప
ధనైః	సంపద ఉన్నంతమాత్రముచేత	కురవకతరోః అపి	గోరంటచెట్టునకు సైతము
		అసులభః	సులభముకాదు.

తా॥ అమ్మా నీవు పతివ్రత వగుటే కాదు, పతివ్రతలలో అగ్రగణ్యురాలవుగ ఉన్నావు. సరస్వతికి కవు లందఱును "వల్లభులే", లక్ష్మికి ఏకాంత ధనము గలవారైననుసరే, "పతులే." కాని పార్వతివగు నీకు పతి మహాదేవు డొక్కడే. నీ కౌగిలి అతని కొక్కనికే లభ్యము. ఆలింగనమే దోహదముగా గల గోరంట చెట్టునకు సైతము నీయాలింగనము సులభము కాదు.

గిరా మాహు ర్దేవీం ద్రుహిణగృహిణీ మాగమవిదో,
హరేః పత్నీం పద్మాం, హరసహచరీ మద్రితనయామ్,
తురీయా కాపి త్వం దురధిగమనిస్సీమమహిమా
మహామాయా విశ్వం భ్రమయసి పరబ్రహ్మమహిషి ॥ ౯౮

హేపరబ్రహ్మమహిషి	ఓసదాశివదయితా	త్వం	నీవు
ఆగమవిదః	ఆగమరహస్యవేత్తలు	తురీయా	(ఆముగ్గురగుటేకాక) నాల్గవ
ద్రుహిణగృహిణీమ్	నలువయిల్లాలైన		దానవు (గనుఉన్నావు)
గిరాందేవీమ్	సరస్వతివి అని	కాపి	అనిర్వాచ్యవు
ఆహుః	పల్కుదురు	దురధిగమ	దుర్లభమైన
హరేః	విష్ణుదేవుని	నిస్సీమమహిమా	అపరిమితమైన ప్రభావము
పత్నీమ్	పత్నియగు		కలదానవు
పద్మామ్	లక్ష్మివని	మహామాయాసతీ	శుద్ధవిద్యాంతర్గత మాయా
(ఆహుః)	(పల్కుదురు)		తత్త్వమవై
హరసహచరీమ్	శంభుపత్నియగు	విశ్వం	జగమును
అద్రితనయామ్	గిరిజవని	భ్రమయసి	త్రిప్పుచున్నావు.
(ఆహుః)	(పల్కుదురు)		

తా॥ ఓసదాశివవల్లభా, బ్రహ్మదేవునిగృహిణియగు సరస్వతి వనియు, విష్ణుదేవునిప్రియయగు లక్ష్మి వనియు, శంకరుని దయితయగు పార్వతి వనియు ఆగమరహస్యవేత్తలు పేర్కొనునది నిన్నే. ఆముగ్గు రగుటే కాదు, నాల్గవదానవుగను ఉన్నావు. అనిర్వాచ్యవుగ నున్నావు. నీమహిమ అపరిమితము, దుర్లభము. శుద్ధవిద్యాంతర్గతవగు మహామాయవు నీవే, జగమును త్రిప్పుచున్నావు.

సరస్వత్యా లక్ష్మ్యా విధిహరిసపత్నో విహరతే
రతేః పాతివ్రత్యం శిథిలయతి రమ్యేణ వపుషా
చిరఞ్జీవ న్నేవ క్షపితపశుపాశవ్యతికరః
పరానన్దాభిఖ్యం రసయతి రసం త్వద్భజనవాన్ ॥ ౯౯

(భగవతి)	(అమ్మా),	రతేః	మన్మథదయితకుగల
త్వద్భజనవాన్	నీ భక్తుడు	పాతివ్రత్యం	పతివ్రతాధర్మమును
విధి	బ్రహ్మకును	శిథిలయతి	సడలించును
హరి	విష్ణువునకును	క్షపిత	విదళింపబడిన
సపత్నః సన్	అసూయాస్పదుడై	పశుపాశ	జీవావిద్యల
సరస్వత్యా	సరస్వతి (కలిమి) తోను	వ్యతికరః	సంబంధముకలవాడై
	లక్ష్మి (కలిమి) తోను	చిరఞ్జీవన్ ఏవ	చిరంజీవి అయియే
విహరతే	విహరించును	పర+ఆనన్ద+అ	బ్రహ్మానందమును
రమ్యేణ	మిక్కిలి చక్కని	రసం	సుఖమును
వపుషా	మేనిచేత	రసయతి	ఆస్వాదించును.

తా॥ అమ్మా, నీభక్తుడు సరస్వతికిని లక్ష్మికిని పతియై బ్రహ్మకును విష్ణువునకును పెన్నుద్దియగును. మేనిచక్కదనముచేత మన్మథునిదయితకునైతము మరులుగొల్పి ఆమెకు గల మన్మ

ధాన్యపురుషపరాఙ్ముఖతను సడలించును, అవిద్యాబంధమును విదళించుకొని జీవన్ముక్తుడై నిత్య జీవియై బ్రహ్మానందరసము నాస్వాదించును.

నిధే నిత్యస్మేరే నిరవధిగుణే నీతినిపుణే
నిరాఘాటజ్ఞానే నియమపరచిత్తైకనిలయే
నియత్యానిర్ముక్తే నిఖిలనిగమాన్తస్తుతపదే
నిరాతఙ్కే నిత్యే నిగమయ మమాపి స్తుతి మిమామ్ ॥ ౧౦౦

నిధే	సర్వజగదాధారా	నియత్యానిర్ముక్తే	నియమపారతంత్ర్యరహితా
	నిత్యప్రకాశా	నిఖిలవేదాన్త	సకలోపనిషత్తులచే
నిరవధిగుణే	అనంతగుణా	స్తుతపదే	కొనియాడబడిన చరణములు గలదానా
నీతినిపుణే	ఉపాసకులకు అర్హతానుగుణముగ ఇష్టార్థముల నిచ్చుటయందు నేర్పరీ	నిరాతఙ్కే	భయరహితా
		నిత్యే	నిత్యురాలా
నిరాఘాటజ్ఞానే	నిరర్గళజ్ఞానస్వరూపిణీ	మమ	నా
నియమపర	జప పూజా ధ్యానాది నియమాసక్తుని	ఇమామ్‌స్తుతిమ్	ఈ స్తుతిని
చిత్త ఏకనిలయే	మనస్సే ముఖ్యస్థానముగగలదానా	నిగమయ	వేద (తుల్య) ముగ నొనర్పుమా.

తా॥ అమ్మా, సర్వజగములకు నీ వాధారవు; నీవు నిత్యవు, నిర్భయవు— నీప్రకాశము నిత్యము, నీగుణము లనంతములు, ఉపాసకులకు యథార్హ ఫలమిచ్చుటలో నీవు నిపుణవు. నీ జ్ఞానము నిరర్గళము. యోగులహృదయపీఠము నీకు ముఖ్యస్థానము, నీవు స్వతంత్రవు, సకలోపనిషత్తులును నీచరణములనే కొనియాడును, నేను కావించిన యీ నీ స్తుతికి వేదతుల్యత ప్రసాదింపుమా.

ప్రదీపజ్వాలాభి ర్దివసకరనీరాజనవిధిస్
సుధాసూతే శ్చన్ద్రోపలజలలవై రర్ఘ్యరచనా
స్వకీయై రమ్భోభి స్సలిలనిధి సౌహిత్యకరణం
త్వదీయాభి ర్వాగ్భి స్తవ జనని వాచాం స్తుతి రియమ్ ॥ ౧౦౧

శ్రీమత్పరమహంసపరివ్రాజకాచార్యస్య శ్రీగోవిన్దభగవత్పూజ్య
పాద శిష్యస్య శ్రీమచ్ఛఙ్కరభగవతః కృతిషు
సౌన్దర్యలహరీ సమాప్తా.

వాచాంజనని,	వాక్కులనుకన్న తల్లీ	నీరాజనవిధిః	హారతి (వంటిది)
త్వదీయాభిః	నీసొమ్మైన	చన్ద్రోపలజలలవైః	చంద్రకాంతశిలనుండికారు నీటిచుక్కలచే
వాగ్భిః (ఏవ)	వాక్కులచేతనే (కావింప బడిన)	సుధాసూతేః	చంద్రునకు
ఇయమ్	ఈ	అర్ఘ్యరచనా	అర్ఘ్యమిచ్చుట (వంటిది)
తవ	నీ	స్వకీయైః	తన
స్తుతిః	స్తోత్రము	అమ్భోభిః	నీళ్లచే
ప్రదీపజ్వాలాభిః	దివ్వెమంటలచే	సలిలనిధి	సముద్రమునకు (చేయబడిన)
దివసకర	సూర్యునకు (కావింపబడిన)	సౌహిత్యకరణమ్	తర్పణము (వంటిది).

తా॥ అమ్మా, వాక్కులను కన్నతల్లివి నీవు. వాక్కులు నీసొమ్ములు. వానితో నేను కావించిన నీస్తోత్ర మెట్లున్న దనగా, సూర్యదేవునకు కరదీపికతో కావించిన నీరాజనము వలెను, వెన్నెలకు కరగిన చంద్రకాంతశిల నీటిచుక్కలచే చంద్రున కర్ఘ్యమిచ్చుట వలెను; సముద్రమందలి జలములతోనే సముద్రమునకు చేయు తర్పణమువలెను—ఉన్నది.

శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యులును
శ్రీగోవిందభగవత్పూజ్యపాద శిష్యులును
అగు శ్రీశంకరభగవత్పాదులకృతులలో
సౌందర్యలహరి సమాప్తము.

శ్రీవివేకానందమరందబిందువులు (౫)

శ్రీ చిరంతనానందస్వాముల అనూక్తి

వత్సలారా, భయపడకుఁడు. కొండ విఱిగి మీఁదఁబడునేమోయనుభయదృక్కులతో, బేలచూపులతోఁ జూచెదరేల? ఉండుఁడు, తాలిమి వహింపుఁడు! కొలఁదిగడియలలో నంతయు మీకుఁ బాదాక్రాంతమగును. పరికింపుఁడు, ధనమువలన నేమి ప్రయోజనము? పేరుప్రతిష్ఠలవలన నేమిప్రయోజనము? పాండిత్యమువలన నేమిప్రయోజనము? ప్రేమయే ఫలప్రదము; దుర్భేద్యకష్టపరంపరలనెడి పర్వతములను విదళించి రాజమార్గ మేర్పఱచునది వజ్రాయుధతుల్యమగు శీలము.

'తటపటాయింపు' వలదు. 'గుప్తసాధనలును' గూఢ దుర్మార్గావలంబనములును నెంతమాత్రము కూడదు; రహస్యముగా నొకమూల నక్కి, యేకార్యమును జేయరాదు.

"అభీరభీః" అను విశేషణము భగవంతునకుఁ జెప్పఁబడినది మన వేదశాస్త్రములలో మాత్రమే. మనము భయరహితులమైనచో మన కర్తవ్యము తుదముట్టును.

నీయందలి దైవత్వము ప్రకటింపుము, ప్రకటించినచో సర్వము సమరసభావముతో దానిని జుట్టువారును.

మానవుఁడు తాను దుర్బలుఁడ ననుకొనుటయే మహాదోషము.

లెండు! 'అస్తి! అస్తి!' యను సద్భావమును బ్రకటింపుఁడు—సమన్వయభావములను జేపట్టుఁడు. "నాస్తి - నాస్తి" యను వ్యతిరేకభావములను బట్టుకొని యూఁగులాడుచుండుటచేతనే దేశ మధోగతి పాలగుచున్నది... ప్రతిజీవియందును నఖండ శక్తి కలదు. 'నే నల్పుఁడను, తుచ్ఛుఁడ'నను నాస్తికభావముల నాశ్రయించి పందులును పిల్లులు నగుటయా మీరు? ఏమి ఘోరకలి! నాస్తికతను నిరసనమును బోధింపసాహసించువా రెవ్వరు? 'అబల' లనియు 'భీరువు' లనియు నెవరినిమీరు నిరసించుచుండుట? "శివోఽహం, శివోఽహమ్." నాస్తిక భావములను నిరసనభావములను జనులు నొక్కి వక్కాణించుట వినిన, నాకుఁ దలపైఁ బిడుగు పడినట్లు తోఁచును... ఆత్మనిరసనమును వినయమనవచ్చునా? "నాయమాత్మా బలహీనేన లభ్యః"—ఈయాత్మ బలహీనులకు లభ్యము కానేరదు... హిమసంఘాతమువలెఁ బ్రపంచముపైఁ బడుఁడు—తద్భారమునఁ బ్రపంచము గుభిల్లుమని పగిలిపోఁగాక! హర! హర! మహాదేవ! "ఉదరే దాత్మనాత్మానమ్" - తనవలననే, పురుషప్రయత్నముననే, తన్నుద్ధరించుకోవలయును.

మనస్సంయమము

మనస్సంయమమువలననే మనకు నిజమైన శీల మేర్పడుచున్నది.

మనస్సంయమమే, మనస్సుయొక్క బహిః ప్రవృత్తి నరికట్టి ప్రజ్ఞానఘనమగు నాత్మస్థితిని బొందించుటకై మనస్సు నంతర్ముఖము చేయుటయే, యోగమునకుఁ బ్రథమసోపానము. మనోనిగ్రహమున కిదియే సరియైన మార్గము.

ఎంతటి దుర్జనుఁడైనను, "ఇఁక నతఁడు యోగ్యుఁడు కానేరఁ" డని చెప్పవలదు. ఆతని ప్రస్తుతవర్తన మాతని యభ్యాసఫలితమే కదా. నూతనమైన సదభ్యాసములచేఁ దన పూర్వాభ్యాసముల నాతఁడు నిగ్రహింపవచ్చును. అభ్యాసఫలితమే శీలము కావున మంచియలవాటుల నలవఱచుకొనుటయే శీలమును జక్కఁజేసికొను మార్గము.

స్వానుభవమువలనను బరుల యనుభవము వలనను గుణపాఠములను గ్రహించి విషయాసక్తిని నిగ్రహించి మనస్సును దానిబారిఁ బడనీయకుండుటయే వైరాగ్యము. విషయేచ్ఛలు నీకు వశమైయుండవలయునే కాని నీవు విషయేచ్ఛలకు వశుఁడవై యుండరాదు. ఇట్టిమనోబలమే వైరాగ్యమనఁబడును. వైరాగ్యమును మించిన మోక్షసాధనము మఱియొకటిలేదు.

ఒకఁడు మన కెగ్గుచేసినయెడల వెంటనే ప్రతీకారముఁ జేయనెంతుము. ప్రతీకారము మనోనిగ్రహసామర్థ్యము కొఱవడియున్నదని వెల్లడించును. దుర్వృత్తి నవలంబించినంతనే మనోబలమును గోల్పోవుచున్నాము. ఒకనిని ద్వేషించుటచేఁగాని, వానికి హాని చేయుటచేఁగాని ప్రతీకారము చేసినప్పుడెల్ల మనస్సున కెంతయో యనర్థమువాటిల్లుచున్నది. దుష్ప్రవృత్తినిగాని, ద్వేషప్రేరితమగు కార్యమును

గాని, ప్రతీకారము చేయవలయునను మఱెట్టి సంకల్పమునుగాని నిగ్రహించినప్పుడెల్ల మన కది ప్రయోజనకరమగుచున్నది. మనోనిగ్రహమువలన నపారమగు శక్తి లభించును. నిగ్రహమువలన మన కెన్నఁడును నష్టము కలుగదు. ద్వేషమునుగాని, క్రోధమునుగాని నిగ్రహించినపుడెల్ల మహోపయుక్తమగు సత్త్వశక్తిని జేకూర్చుకొనుచున్నాము. ఇట్టి సత్త్వశక్తి నుండియే యుత్తమమానసికశక్తులు వెలువడుచున్నవి.

ఒకని దోషములనుగూర్చి చెప్పుటచే నీవు వానికిఁ దోడ్పడఁజాలవు, అది వానికిని నీకును గూడ హానికరమే.

సంఘమునుగాని, వ్యక్తినిగాని సంస్కరింప వలయునని బలాత్కారముగాఁ బ్రయత్నించుచో, సిద్ధించున దెప్పుడును నపజయమే. "నీవు మంచివాఁడవే, కాని యింకను మంచి వాఁడవగు" మని చెప్పుము; కాని యెవ్వనిని "నీవు దుర్మార్గుఁడ" వనకుము.

రహస్యముగా నితరులను నిందించుట పాతకమని గ్రహింపుము. దానిని నీవు పూర్తిగా విడనాడవలయును. మనస్సున కనేకవిషయములు తోఁపవచ్చును. కాని వానిని వెల్లడింపఁబూనుచో, గోరంతలను గొండంతలు చేయుచుందుము. క్షమచేతను విస్మరణచేతను సర్వము నంతమొందును.

వ్యర్థవాగ్వాదమునిమిత్తము నీయొద్ద కెవ్వరైనను వచ్చినచో, మర్యాదగానొత్తిగిలుము. సమస్తసంప్రదాయములయెడను నీవు సానుభూతి గల్గియుండవలయును. నీయందీప్రధానసుగుణములు ప్రకటితమైనపుడే మహాశక్తిసామర్థ్యములతోఁ బనిచేయఁ గలుగుదువు.

తన సోదరుని నిందింపవచ్చువాని మాట లకుఁ జెవియొగ్గకుము. వానిని వినుటకూడ మహాపాపమే. భావిదుఃఖముల కది పుట్టినిల్లు. ప్రతివ్యక్తిలోపములను సహింపుము. లక్షల కొలఁది నేరములనైనను క్షమింపుము.

నీతివర్తనుఁడవై యుండుము, ధీరుడవై యుండుము. మనఃపూర్వకముగా వర్తింపుము -అన్నిటికిని దెగించిన ధైర్యసాహసముల నవలంబించి యఖండధర్మపథానువర్తనుఁడవై యుండుము. మతవాద ప్రతివాదములతో నీ మనస్సును కలవరపఱచుకొనకుము. ఎల్లరను ప్రేమింప యత్నింపుము.

వంచనచే, మోసముచే, నేమహాకార్యమును సాధింపఁజాలము. సమస్త కార్యములును ప్రేమమూలమున, సత్యనిష్ఠమూలమున, అఖండ శక్తిసామర్థ్యముల మూలమున సాధింపఁబడుచున్నవి. కావున నీ పౌరుషమును ప్రకటింపుము.

గాంభీర్యమును బాలనిష్కాపట్యముతో మేళవింపుము. ఎల్లరతోడను బొత్తు కలిగి మనుము. అహంభావమును స్వమతాభినివేశమును బాహ్యికభావములను బూర్తిగా విడనాడుము. వ్యర్థవాగ్వాదము మహాపాపము.

నిరుత్సాహమును, అధైర్యమును నెన్నఁటికిని ధర్మమనిపించుకొనఁజాలవు. సదా మందహాసవదనముతో నానందకరుఁడవై యున్నచో, నే ప్రార్థనకంటెను నిన్నది విశేషభగవత్సన్నిహితుని జేయును

జీవాత్మనివాసమగు నీ దేహమందిరము కర్మసాధనము. దీనిని నరకకూపముగానొనర్చువాఁడును నలక్ష్యముచేయువాఁడునుగూడ నింద్యార్హులే.

శ్రీ యోగానందస్వామి

[సంపాదకీయము]

దక్షిణేశ్వరాలయారామమునకు శ్రీరామకృష్ణుడు తరుణులును వృద్ధులును అగు భక్తులను ఆకర్షించుచుండిన దినములలో ఆఊరిలో నొక కుటుంబమునకు చెందిన ఇరువదేండ్లకు లోబడిన యొకడు రాణీరాస్మణితోటకు వచ్చుచుండెడివాడు. బ్రాహ్మసమాజమువారి రచనలలో అతడు శ్రీరామకృష్ణునిగూర్చి చదివియుండెను. కాని గొప్పయింటివాడగుటచేతను పల్లెప్రజలకు సహజమైన అభిమానము గలవాడగుటచేతను శ్రీరామకృష్ణుని పరిచయము చేసికొనుట మున్ముందు ఘటిల్లదాయెను. ఒక నాడు ఒకపుష్పముపై అతనికి మోజుకలిగినది. అపు డెవడో యొకడు ఆదారిని పోవుచుండెను. అతనిని తోటకాపరినిగా ఎంచి ఆపువ్వును కోసితెమ్మని ఈబాలు డడిగెను. అత డట్లే తెచ్చియిచ్చెను. మఱొకనాడు ఒక గదిలో ఆతోటకాపరికెదుట పెక్కండ్రు జనులు గుమిగూడి అతనివచనామృతమును గ్రోలుచుండ ఈబాలుడు చూచెను. కేశవుడు అంతగా కొనియాడివ్రాసిన రామకృష్ణు డితడేనా? ఈబాలుడు సమీపమునకు పోయెనుగాని వెలుపలనే నిలబడియుండెను. అప్పుడు శ్రీరామకృష్ణుడు వెలుపలనున్నవారి నందఱిని లోనికి పిలుచుకొనిరమ్మని ఒకని నంపెను. అతడు వచ్చి చూడగా వెలుపల ఒక్కబాలుడుమాత్ర ముండెను. అతనిని లోనికి పిలుచుకొనివచ్చి కూర్చుండబెట్టెను. సంభాషణ ముగిసి అందఱును వెడలిపోయినపిమ్మట శ్రీరామకృష్ణుడు ఆ బాలుని సమీపించి అత్యంతప్రేమతో అతని విషయములను గూర్చి ప్రశ్నించెను.

ఆబాలునిపేరు యోగీంద్రనాథచౌధురి. తన ప్రాతమిత్రుడగు నవీనచంద్రచౌధురికుమారుడే అత డని తెలిసినప్పుడు శ్రీరామకృష్ణు డానందించెను. ఈచౌధురీలు ఒకప్పుడు చాలగొప్ప అంతస్తులో భోగభాగ్యములతో ఒప్పియుండిరి. కాని యోగిను తలిదండ్రులు పేదవారే. అతని తండ్రి సనాతనాచారపరుడైన బ్రాహ్మణుడు. అనేకక్రతువులను చేసినవాడు. తనసాధనదినాలలో శ్రీరామకృష్ణుడు అప్పుడప్పుడు ఆక్రతువులను దర్శింప వచ్చియుండెను. కావునఆయన పరిచయము ఈకుటుంబమువారికి కలిగినది.

యోగిను 1861 లో జన్మించెను. బాల్యమునుండియు అతనిలో ధ్యానప్రవణత యుండెడిది. తోడిబాలురతో ఆడుకొనుచున్నప్పుడు తటాలున ధ్యానపరు డయ్యెడివాడు. వెంటనే ఆట మాని పరాకుగ నీలాకాశమువైపు చూపులు పఱపజొచ్చును. తాను ఈభువికి చెందినవాడు కానట్లును ఎందుండియో, ఏలోకమునుండియో తాను వచ్చియున్నట్లును తనచుట్టు నున్న వారు నిజముగ తన బంధువులు కానట్లును — అతనికి తోచుచుండెడిది. అతనికి భోగలాలస ఎన్నడును లేదు. అతని పద్ధతు లన్నియు సరళములైనవి. సహజముగ నతడు మితభాషి, మౌనప్రియుడు. అందుచే అతని మిత్రులు అతనితో విచ్చలవిడిగ మెలగలేకుండెడివారు. ఐనను అందఱికిని అతనిపట్ల ప్రేమాదరము లుండెడివి. ఉపనయనమైనపిమ్మట అత డెక్కువకాలమును ధ్యానారాధనలలో గడపుచుండెను. ధ్యానా

రాధనలలో అతనికి అప్పుడప్పుడు ప్రగాఢ నిమగ్నత కుదిరెడిది.

శ్రీరామకృష్ణుని మొదటిసారి కలిసికొనునప్పటికి యోగినుకు వయస్సు పదునాఱో, పదునేడో సంవత్సరములు. అప్పు డతడు ప్రవేశపరీక్షకు చదువుచుండెను. ప్రథమసమావేశముననే శ్రీరామకృష్ణుడు ఈబాలునందలి ఆధ్యాత్మికశక్తిని గుర్తించి అప్పుడప్పుడు తన యొద్దకు వచ్చుచుండుమనెను. హృదయపూర్వకముగ గురుదేవుడు చూపిన ప్రేమ యోగినును ముగ్ధు నొనర్చినది. వీలైనన్ని పర్యాయములు అతడు శ్రీరామకృష్ణునొద్దకు వచ్చుచుండెను.

శ్రీరామకృష్ణుడు వెఱ్ఱిబ్రాహ్మణుడని దక్షిణేశ్వరమందలి ప్రజల యభిప్రాయము. శ్రీరామకృష్ణునిలోని వైపరీత్యమునకంతటికిని ఆయనకు గల్గిన భగవత్సాక్షాత్కారానుభవమే కారణ మని వారెఱుగరైరి. శ్రీరామకృష్ణుడు వర్ణధర్మములను సరిగ పాటించుచున్నాడా అని సనాతనవర్గమువారు సందేహించుచుండిరి. కావున ఆయనయొద్దకు ధారాళముగ పోవుటకు యోగినుకు ధైర్యము లేకపోయెను. తల్లిదండ్రులకు తెలిసిన వారడ్డుపడెద రని అతడు భయపడెను. కావున నతడు శ్రీరామకృష్ణునొద్దకు రాకపోకలను రహస్యముగ సాగించుచుండెను.

కాని హత్యాపరాధమువలె ప్రేమయు భయటపడి తీరును. యోగినుకు రామకృష్ణునందు అత్యధికభక్తి యున్న దనియు తన కాలములో చాలమట్టుకు ఆయనసన్నిధిలో గడపుచుండె ననియు ఎల్లరకు తెలియనయ్యెను. అందు కతని మిత్రులును సఖులును ఎత్తిపొడుచుచు గేలిసేయుచుండిరి. ప్రశాంతశీలుడైన అతడు ప్రతికూల ప్రసంగములనెల్ల మౌనహాసముతో నెదుర్కొనెడివాడు. యోగినుకు చదువునందు శ్రద్ధ లే దనియు శ్రీరామకృష్ణుని ప్రభావమునకు అత డెంతయు లోబడిపోయె ననియు గుర్తించి తల్లిదండ్రులు కలవరపడిరి. కాని నూటిగ అడ్డుపడినచో ప్రయోజనముండ దనుకొని అట్లు చేయ వారిష్టపడరైరి.

ఐహికవాంఛ లెవ్వియు లేనందున చదువు సాగించుట నిరర్థక మని యోగిను తలంచెను. కాని పేదతికముచే బాధపడుచుండు తల్లిదండ్రులకు సాయపడగల్గియుండుటకై నౌకరి వెదకుచు అతడు కాన్పూరుకు పోయెను. కొన్ని నెలలకాలము ప్రయత్నించి చూచెను కాని నౌకరిని సంపాదింపలేక పోయెను. కావున అతడు సమృద్ధిగ నున్న తన విరామకాలమును ధ్యానసాధనలకు వినియోగించెను. ఎవరితోను చేరక తనభావనాప్రపంచములో ఏకాంతముగ నుండుట అతని కిష్టముగ నుండెను. మాటాడుటను తనకు శక్యమైనంతవఱకు తగ్గించుకొనెను. అతనినడవడియు చేష్టితములును విపరీతములుగ నుండినవి. కాన్పూరులో అతడు తన పితృవ్యుని (మాతులుని) తో నుండెను. ఇతనికి వెఱ్ఱిపట్టునేమో యని ఆపెద్దాయన దిగులుపడి ఈవిషయమునంతను తెలుపుచు "పెండ్లిచేసిననే ఈ పిచ్చి కుదురును, పెండ్లిచేసినయెడల ఐహికవిషయసక్తి కలుగును" అని యోగీంద్రనాథునితండ్రికి జాబు వ్రాసెను.

యోగినుకు ఇవేవియు తెలియవు. ఊరిలో ఎవరో జబ్బున పడియున్నారను వార్త అతని కందినది. అతనికి తల్లిపై భక్తి యెక్కువ. జబ్బునపడి నామె ఆమెయే కాబోలు నని యెంచి అతడు పరుగున దక్షిణేశ్వరమునకు వచ్చెను. కాని వచ్చి చూడగా తనకందిన

వార్త అసత్యమని తెలిసి అతడు మిక్కిలి చకితు డాయెను. పెండ్లికి అతనిని రప్పించుటకు సాకే ఆవార్త. గొప్పచిక్కులో పడినాడు. పెండ్లి ఆధ్యాత్మికజీవితమునకు ప్రతికూలము. కావున అది అతనికి ఇష్టము లేదు. త్యాగజీవితమును గడపవలె ననియు తన కాలమును శక్తిని పూర్తిగ భగవత్సాక్షాత్కారమునకు వినియోగింపవలె ననియు అతని గొప్ప కోరిక. కాని అతని ఉదారసంకల్పమును విఘ్నిత మొనర్చుటకు ఇప్పుడు కుట్ర జరిగి యున్నది.

యోగిను చాల ప్రశాంతస్వభావుడు. తల్లిదండ్రుల కోరికలను, ముఖ్యముగ తల్లికోరికను ప్రతిఘటించు సామర్థ్య మతనికి లేదు. కావున తన వశము తప్పి పెండ్లికి సమ్మతించెను. పెండ్లి చేసిన యోగిను మనస్సు ఐహికప్రవణ మగునని తల్లిదండ్రు లెంచిరే, అది భ్రమ. అందులకు వ్యతిరిక్తమైన పర్యవసానము కలిగెను. బ్రహ్మచారిజీవితమును గడపవలె నను తన సంకల్పము విఘ్నితమైనందున అందుంగూర్చి మిగుల ఖిన్నుడై మనోవ్యథాభరవివశు డయ్యెను. అహోరాత్రములు తాను చేసిన తప్పిదమునుగూర్చి అతడు యోచించుచుండెను. శ్రీరామకృష్ణునకు తన మోము చూపుట కతడిష్టపడ లేదు. ఆధ్యాత్మికముగ ఉజ్జ్వలభవిష్యత్తు తన కున్నదని యెంతో ఆశపెట్టుకొని యున్న శ్రీరామకృష్ణుడు, పెండ్లి చేసికొనుటచే ఆయననిరీక్షణల నన్నిటిని తాను వ్యర్థపుచ్చితినని తెలిసినప్పుడు విఫలాశు డగును — అని ఊహించెను.

తనకు ప్రేమాస్పదుడైన యోగినుకు సంభవించిన వాని వార్త శ్రీరామకృష్ణున కందెను. వచ్చి తన కగపడి పొమ్మని ఆయన యోగినుకు మాటిమాటికిని కబు రంపెను. కాని వచ్చుట కతడిష్టపడ లేదు. అంతట శ్రీరామకృష్ణుడు యోగీంద్రనాథుని మిత్రునితో "యోగిను మును పొకసారి ఇచ్చటి నుండి కొంత పైకమును తీసికొని పోయెను. ఆపైకమున కతడు లెక్కను చూప లేదు. దానిని వాపసు చేయను లేదు. వింతగానున్నదే!" అనెను. ఈమాట విన్నప్పుడు యోగిను చాల నొచ్చుకొనెను. కాన్పూరుకు తాను పోవుటకు ముందు గుడిఅధికారి యొకడు కొన్ని వస్తువులను కొనితెమ్మని కొంత పైకమును తన కిచ్చియుండుట అతనికి జ్ఞప్తికి వచ్చెను. ఈవివాహవృత్తాంతముచే గుడికి పోవుటకు సిగ్గుపడి పైకమును వాపసుచేయ లేకపోయెను. కాని రామకృష్ణుని మాటలు తన్ను మిక్కిలి కలవరపెట్టుటచే శక్యమైనంత తొందరగా పైకమును వాపసుచేయవలెననియు అదే శ్రీరామకృష్ణునొద్దకు తాను చేయు తుదిప్రయాణ మనియు అతడు నిశ్చయించుకొనెను.

యోగిను తన్ను దర్శింప వచ్చినప్పుడు శ్రీరామకృష్ణుడు మంచముపై కూర్చుండియుండెను. ధోవతిని ఒడిమీదికి వేసికొని యుండెను. యోగిను వచ్చినవెంటనే ధోవతిని చంకలోనుంచుకొని ఆదరింప శిశువువలె పరుగిడెను. యోగిను వచ్చినందుకు ఆయన ఆనందపరవశు డయ్యెను. అతనితో రామకృష్ణుడనిన మొదటి మాట "నీవు పెండ్లి చేసికొనినందున ఏమి హాని? నీ యాధ్యాత్మికజీవితమునకు వివాహ మెన్నడును ఆటంకము కాబోదు. భగవదనుగ్రహ ముండినచో నీ ఆధ్యాత్మిక పురోగతికి నూఱుపెండ్లిండ్లైనను ఆటంకములు కాజాలవు. నీభార్య నొకనాడిటకు పిలుచుకొని

రమ్ము. ఆమె నీకు తోడును కాక గొప్ప తోడగునట్లుగా నేనామె మనస్సును మార్చెదను.

ఇంచుక ఉద్రిక్తభావదశలోనుండి శ్రీరామకృష్ణుడు పల్కిన ఈమాటలు విన్నప్పుడు యోగీంద్రునిగుండెపై నుండిన పెనుబరువును తీసివేసిన ట్లాయెను. అందనుక చీకటిగనున్న పట్టున వెలుగు కననయ్యెను. క్రొత్త ఆసపాటు ప్రోత్సాహము అతనిలో నిండెను. శ్రీరామకృష్ణుని వీడ్కొనునప్పుడు అతడు తాను బాకీ పడియున్న పైకముమాట ఎత్తెను. శ్రీరామకృష్ణుడు ఆమాటను చెవిలో వేసికొననే లేదు. తన్ను రప్పించుటకే శ్రీరామకృష్ణుడు ఆపైకమునుగూర్చి చెప్పె నని యోగిను గ్రహించెను. శ్రీరామకృష్ణునందు అతనికి ప్రేమాదరములు మఱింతగా హెచ్చినవి. అత డాయన యొద్దకు తఱచుగ రాసాగెను.

పెండ్లికితర్వాతకూడ ఐహికవిషయము లందు యోగీంద్రుడు మునుపటివలెనే విరక్తుడుగ నుండెను. వివాహబంధముచే అతని కైహికసంగమును కలిగింప నెంచిన తల్లిదండ్రులకు మిగుల ఆశాభంగము కలిగెను. వివాహమాడి భార్యను పోషింపవలసిన బాధ్యత గల యువకునకు ఇంతటి ప్రవర్ధమానవైరాగ్యము తగ దని ఒకసారి తల్లి అతనిని మందలించెను. అతడు మిక్కిలి కలవరపడెను. తల్లి యొతో కోరినందుననే కదా అతడు పెండ్లాడినది. ఈ క్షణము మొదలుకొని ఐహికజీవితవిరక్తి అతనిలో ఇంకనింకను హెచ్చెను. తనపట్ల నిస్స్వార్థమును నిర్వికల్పమును అగు ప్రేమకలవాడు శ్రీరామకృష్ణు డొక్కడే అని అతనికితోచెను, అధికకాలము శ్రీరామకృష్ణునితో గడప సాగెను. ఇందుచే అతనిని తర్బీదు చేయుటకు గురుదేవునకును మఱింత యెక్కువ అవకాశము లభించెను.

యోగిను చాల మెత్తనివా డని చెప్పియుంటిమి కదా. ఒకపురుగును హింసించుటయైనను అతనికి కష్టమే. ఒక్కొక్కప్పుడు మితిమీఱిన మృదుత్వము సుగుణము కాకపోవుటే కాక చిక్కులను తెచ్చిపెట్టును; యోగినులోని మెత్తందనమును గుర్తించిన శ్రీరామకృష్ణుడు అతని కీపాఠమును నేర్ప గోరెను. శ్రీరామకృష్ణునిగుడ్డలమూటలో ఒకప్పుడు కొన్ని బరిెపురుగులు కనిపించినవి. ఈమూటను గదినుండి వెలుపలికి తీసికొనిపోయి బరిెపురుగులను చంపు మని ఆయన యోగినును కోరెను. యోగినుగుడ్డలను గదినుండి వెలుపలికి కొంపోయెను. కాని తన మృదుశీలముచే వానిని చంపలేక పోయెను. పురుగులను విసరి పాఱవేసెను. ఈ వివరములను శ్రీరామకృష్ణుడు అడుగబో డని అత డెంచెను. కాని అతనికి వెఱగుగొలుపుచు "ఆబరిెపురుగులను చంపితివా" అని శ్రీరామకృష్ణు డడిగెను. అతడు చంప లే దనెను. తనమాటను పూర్తిగా చెల్లింపనందుకు శ్రీరామకృష్ణు డతనిని మెత్తనిచీవాటు పెట్టెను.

మఱొకనాడు ఇట్టిసంభవమే కల్గినది. యోగిను కల్కత్తానుండి దక్షిణేశ్వరమునకు పడవలో బోవుచుండెను. పడవలో ఇతర ప్రయాణికులును ఉండిరి. వారిలో నొకడు శ్రీరామకృష్ణుని మోసగా డనియు ఇంకను ఏమేమో అనియు దూషింపసాగెను. ఆమాటలకు యోగిను నొచ్చుకొనెను గాని వానిని ఖండించుచు తా నొక్కమాటయైనను బల్క-

లేదు. “శ్రీరామకృష్ణుని నేను సమర్థింపవలసిన అక్కఱ లేదు. మూర్ఖుల దూషణలకు అందని ఉన్నతి—ఆయనకే కలదు’’— అని యోగిను తలంచెను.

దక్షిణేశ్వరమునకు వచ్చినపిమ్మట జరిగిన వాని నెల్ల యోగిను శ్రీరామకృష్ణునకు చెప్పెను. ఆ ప్రయాణికులతో జగడమాడని తన మంచితనమును ఆయన ఆమోదించునని కోరెను. కాని శ్రీరామకృష్ణుడు అందుకు వ్యతిరిక్తముగ ప్రవర్తించెను. గురుదూషణను వినుచు మిన్నకున్నందుకు చీవాట్లు పెట్టెను. “శిష్యుడు మాఱుమాటాడక గురునిందను ఎప్పుడు విన రాదు. మాఱాడుటకు తనకు శక్తి చాలకున్న అతడు ఆచోటును తక్షణమే వీడి యైన పోవలెను’’ అనెను.

శ్రీరామకృష్ణునికై కొన్ని వస్తువులు కొనుటకు యోగిను అంగడివీధికి పోయెను. జిత్తులమారి యైన అంగడివాడు తాను చాల ధర్మబుద్ధికలవానివలె అభినయించెను, యోగిను అతడట్టివాడే యని నమ్మెను. దక్షిణేశ్వరమునకు వచ్చి చూచుకొనునప్పటికి అంగడివాడు తన్ను మోసగించె నని అతడు కనుగొనెను. శ్రీరామకృష్ణు డతనిని చుఱుకుగా చీవాట్లు పెట్టెను. “మానవుడు ఆధ్యాత్మికపరుడు అగుద మని కోరవచ్చును గాని అంతమాత్రముచేత అవివేకిగ నుండ రాదు.’’

(సశేషము)

బుద్ధదేవుడు

శ్రీ వివేకానందస్వామి

ప్రతిమతములోను దానికి ప్రత్యేకమైన ఒక విధమైన ఆత్మనిష్ఠ పెంపొందియుండును. ఎట్టి ప్రయోజనమును గాని ఉద్దేశింపక పని (సేవ) చేయుట అను రీతి ఆత్మనిష్ఠ బౌద్ధమతమున మిక్కిలి ఎక్కువగా పెంపొందియున్నది. బౌద్ధమతమే బ్రాహ్మణమతమని భ్రమింపకుడు. ఈ దేశములో మీరాలాగు పొరపడవచ్చు. మా వర్గాలలో బౌద్ధవర్గ మొకటి. దానిని నెలకొల్పినవాడొక మహాపురుషుడు. అతనిపేరు గౌతముడు. తనకాలమున ఎడతెంపులేక సాగుచుండిన పరతత్త్వవిషయికచర్చలచేతను, దుర్భరకర్మకలాపములచేతను అంతకన్న ముఖ్యముగ వర్ణవ్యవస్థచేతను ఆయనకు విసుగు పుట్టెను. “మే మొకానొకదశను అందులో గలట్లు పుట్టియున్నాము. ఆలాగుపుట్టనివారికంటె మేము వరిష్ఠులము’’ అని కొందఱందురు. మిక్కుటమైన మతాచార్యకైతవమునకు గూడ బుద్ధుడు ప్రతికూలుడే. ఆయన ఉపదేశించిన మతములో పనికి (సేవకు) ప్రేరకమైన ఉద్దేశ ముండరాదు. పరతత్త్వమును భగవంతుని గూర్చిన సిద్ధాంతములు పూర్తిగా అజ్ఞేయములు. ‘దేవుడున్నాడా’ అని ఆయన పెక్కుసార్లు ప్రశ్నింపబడి “నే నెఱుగ’’ నని జవాబు చెప్పినాడు. మంచినడవడినిగూర్చి అడిగినప్పుడు

ఆయన "మంచి చేయుడు, మంచివాడుగ ఉండుడు" అని చెప్పెను. ఐదుగురు బ్రాహ్మణులు ఆయనయొద్దకు వచ్చి "మా వివాదమును పరిష్కరింపు" మని కోరిరి. "నా ప్రమాణ గ్రంథానుసారము భగవంతుని లక్షణములు ఇవి ఇవి, భగవత్ప్రాప్తికి మార్గ మిది" అని ఒక డనెను. "అది తప్పు. నా గ్రంథమున ఇట్లిట్లు చెప్పబడియున్నది. భగవత్ప్రాప్తి కిది మార్గము" అని మఱొకడు చెప్పెను. ఇట్లే తక్కినవారును చెప్పిరి. ఆయన వారి వాదముల నెల్ల నెమ్మదితో విని అం దొక్కొక్కనిని "భగవంతు డాగ్రహించు నని కాని, ఎవరినైన హింసించు నని గాని, భగవంతు డపవిత్రు డని గాని మీ గ్రంథములలో ఎందైనను చెప్పబడి యున్నదా" అని అడిగెను. "లేదు, మహాశయా, దేవుడు విశుద్ధుడనియు, శివస్వరూపి యనియునే ఆ గ్రంథములన్నియు చెప్పుచున్న" వని వా రనిరి. "అటులేని, మిత్రులారా, భగవత్స్వరూపమును తెలిసికొనదగినట్లుగా మీరుకూడ మున్ముందు విశుద్ధులుగను సుజనులుగను ఏల కారు?" అని బుద్ధు డడిగెను.

బౌద్ధమతమును పూర్తిగా నేను ఆమోదింపను లెండి. నామట్టుకు నాకు చాలవేదాంతమే కావలెను. పెక్కువిషయాలలో నా అభిప్రాయము పూర్తిగా భిన్నమైనది. అభిప్రాయభేద మున్నంతమాత్రముచే బుద్ధుని స్పృహణీయతను నేను గుర్తింపకపోరాదు. ప్రేరకమైన ఉద్దేశ్యము బొత్తిగా లేక పని(సేవ)చేసినవాడాయన ఒక్కడే. ఇతరమహాపురుషు లుండిరి. వా రందఱును "మేము దేవుని అవతారములము, మమ్ము నమ్మిన వారికి నాక మబ్బును" అని చెప్పినవారే. కొనయూపిరితో నున్నప్పుడు సైతము బుద్ధు డే మనెను? "ఒరులు నీకు తోడ్పడలేరు, నిన్ను నీవే ఉద్ధరించుకొనవలెను. నీ విముక్తిని నీవే సాధించుకొనుము". తన్ను గూర్చి ఆయన చెప్పినమాటలు: "అనంతమును ఆకాశమువలె నిరవధికము నగు జ్ఞానమునకే బుద్ధుడు అని పేరు. గౌతము డను నేను, ఆదశ నధిగమించితిని. సాధనచేసితి రేని మీ రందఱు గూడ ఆదశ నధిగమింతురు." ప్రేరకమైన ఉద్దేశ మేమియును ఆయనకు లేదు. స్వర్గమునకు పోవలయు నని ఆయన కోర లేదు. ధనమును కోర లేదు. రాజ్యమును సర్వస్వమును పరిత్యజించి భారతదేశవీధులలో ఆయన భిక్షాటన మొనర్చెను. పారావార మంతటి విశాల హృదయముతో ఆయన మానవులకే కాక సకలప్రాణులకును హిత ముపదేశించుచు చనెను. యజ్ఞములను మాన్పుటకును పశువులకై తాను ప్రాణమర్పించుటకును సదా సంసిద్ధుడుగ నుండిన పురుషు డత డొక్కడే. ఒకప్పు డొక రాజుతో ఆయన అన్న మాటలు: "గొఱ్ఱెపిల్లను బలియిచ్చినచో నీకు స్వర్గము లభించునేని మానవుని బలియిచ్చినప్పుడు అంతకంటె పైపదవులు నీకు వచ్చును. కావున నన్ను బలియిమ్ము". రాజు ఆశ్చర్యస్తబ్ధుడాయెను. మఱి యీ బుద్ధదేవుడు స్వప్రయోజనప్రేరణ మించుకైన లేనివాడు. ఆయన అఖండకార్యశూరుడు. ఆయన అధిగమించిన యున్నతిని చూచితి మేని కర్మాచరణశక్తిచే మనముకూడ ఆధ్యాత్మికశిఖరములను ప్రాపించుటశక్యమగు నని తెలియును.

అనేకులకు దేవునందు నమ్మక మున్నప్పుడే మార్గము సుగమతరమగును. కాని బుద్ధదేవుని జీవితచరిత్రము ఏమి బోధించుచున్నదనగా దేవుని నమ్మకున్నను వేదాంతము నొప్పకున్నను ఏమతమునకును చెందకున్నను ఏగుడికిగాని

ప్రార్థనాగారమునకుగాని పోవకున్నను ఐహిక పరుడ నని చెప్పుకొనుచు ఐహికపరుడుగ నున్నను — అట్టివాడు సైతము పరమోన్నత సిద్ధిని పొందగలడు — అని. బుద్ధునిగుణదోషములను ఎన్నుటకు మన మధికారులము కాము. బుద్ధుని హృదయవైశాల్యమున అణుమాత్ర మైనను నాకుండరాదా అని నేను కోరుదును. బుద్ధునకు దేవునియందు నమ్మిక ముండవచ్చు, ఉండక పోవచ్చు. అది నాకు లెక్క లేదు. ఇతరులు భక్తిచేతను యోగముచేతను జ్ఞానము చేతను పొందిన పరిపూర్ణతనే అతడును పొందినాడు. పరిపూర్ణతకు విశ్వాసముతో పని లేదు. మాటలవలన ఏప్రయోజనమును లేదు. చిలుకలు మాటాడ గలవు. నిస్స్వార్థమైన కర్మాచరణముచేతనే పరిపూర్ణత సిద్ధించును.

శ్రీ శంకర, రామానుజులు

(ప్రభాకర్)

సకలప్రాణులలోనూ మానవుడు ఉత్తమోత్తముడు. ప్రాణులను దేవత లనీ, మానవు లనీ, తిర్యగ్జంతువు లనీ వర్గీకరించటం పరిపాటి. తిర్యగ్జంతువు లనగా పశుపక్ష్యాదులు. తిర్యగ్జంతువులకంటె మానవుడు పై మెట్టువా డనీ, మానవునికంటె దేవతలు పై మెట్టువా రనీ — స్థూలదృష్టికి గోచరించ వచ్చు. కాని అటు వేల్పులకంటె ఇటు తిర్యగ్జంతువులకంటె కూడ మానవుని స్థానమే విశిష్టమైన దని శాస్త్రాలు చెప్తున్నాయి. తిర్యగ్జంతువులకు వివేకం లేదు, మానవునికి వివేకం ఉంది. కాబట్టి తిర్యగ్జంతువులకంటె మానవుడు గొప్పవా డనడం సులభంగానే అర్థ మవుతుంది. ఇక దేవతలకంటె మానవుడు ఏలా గొప్పవా డవుతాడో ఆలోచిద్దాం. పుణ్యం చేసిన నరుడు స్వర్గవాసి అవుతాడు, దేవత అవుతాడు. ''క్షీణే పుణ్యే, మర్త్యలోకం విశన్తి'' అని భగవద్గీతలో చెప్పినట్లుగా పుణ్యకర్మఫలానుభవం ముగిసిన వెంటనే నరుడు స్వర్గంలోంచి మానవలోకానికి మరలి చేరిపోతాడు. దేవభూములు భోగభూములు. భోగవ్యసనపరమైన దేవత్వంలో వివేకం నివురు కవిసిన నిప్పులాగా మఱుగుపడి ఉంటుంది. ధర్మానుష్ఠానానికి ఆధ్యాత్మికసాధనానుష్ఠానానికి అవకాశం లేని దేవలోకాని కంటే, ఆ అవకాశం ఉండే మానవలోకం ఉత్కృష్టం. ఈ విషయమును శృంగారనైషధంలో మహాకవిసార్వభౌముడు శ్రీనాథుడు ఆ కథకు ప్రసక్తమైన రీతిలో దమయంతి చేత ఈలాగు చెప్పించాడు —

కర్మమె కాని యవ్విబుధ
సద్మమునందుఁ దలంచిచూడఁగా

ధర్మము సేయ లే; దిచట
ధర్మము సేయంగ నిర్వ్యాశంకతన్
శర్మమునొందనుం గలదు;
శర్మము ధర్మము గాంచు టొప్పునో
శర్మము గాంచు టొప్పుకొ వి
చారముసేయుము నెమ్మనంబునన్॥

కాబట్టి పైలోకంకంటె ఈలోకం మేలనీ, వేల్పుకంటె నరుడు మేలనీ సచమత్కారంగా అవగత మైంది.

మనలోకం ద్వంద్వమయం. అంటే అన్నీ జంటజంటలుగా ఉన్నాయి. జననం మరణం, సంయోగం వియోగం, వృద్ధి క్షయం, పగలు రాత్రి, సుఖం దుఃఖం, మంచి సెబ్బర, పుణ్యం పాపం — ఈలా గున్నాయి. ప్రతిజంటలో ఉన్న రెండూ ఒకదానితో ఒకటి కూడియే ఉంటుంది. కాబట్టి ఒకదాన్ని మనం సంపాదిస్తే, దానిని అంటి ఉండే ఆ రెండోదన్నీ, మనం కోరకపోయినా, ఎంత వద్దనుకున్నా మనకు దాపరించి తీఱుతుంది. ప్రతి జంటలో ఉన్న రెండూ అశాశ్వతాలే. దీనివెంబడి అదీ, దానివెంబడి ఇదీ వస్తూ ఉంటుంది, పోతూ ఉంటుంది —

రాత్రి తెగుదల దిన మేల రాక యుండు?
దినము తెగుదల రాత్రి యేతేర కున్నె?
పరగు సుఖదుఃఖములు కాలపర్యయమున,
నెందు మనుజుల బొందక యేల యుడుగు?

అన్నాడు మహాకవి ప్రబంధపరమేశ్వరుడు ఎఱ్ఱన.

మానవుడు తన అజ్ఞానదశలో ద్వంద్వాలకు ఉన్న అవినాభావసంబంధం మఱచి 'సుఖం కావాలి' 'కష్టం వద్దు' 'మంచి కావాలి' 'చెడుగు వద్దు' 'జననం కావాలి' 'మరణం వద్దు' అని ఆత్రపడుతుంటాడు. కోరింది లభించకపోతే అశాంతి, లభించింది ముగిసిపోతే అశాంతి, ముగిసిపోవడానికి ముందునుంచే ముగిసిపోబోతుం దనే దిగులుచే అశాంతి. అక్కఱలేనిది వచ్చి పడితే అశాంతి, వచ్చి పడుతుం దేమో అనే భయంచేత ముందునుంచే అశాంతి. సమస్తమానవలోకాన్ని పట్టి పీడిస్తుండేది అశాంతి. అనాదికాలంనుండి మానవుడు సదా శాంతినే అపేక్షిస్తున్నాడు, అన్వేషిస్తున్నాడు.

వివేకం భాసించినప్పుడు మానవుడు నిత్యమును అనిత్యమును, తథ్యమును మిథ్యను, సారమును అసారమును గుర్తించగలుగుతాడు. ఆత్మయే నిత్యం, ఆత్మయే తథ్యం, ఆత్మయే సారం, తక్కిన వన్నీ అనిత్యాలు అసత్యాలు అసారాలు అని గ్రహించగలుగుతాడు. అనిత్య–అసత్య–అసారాల వెంటబడడంచేతనే తాను అశాంతిని కొని తెచ్చుకుంటున్నట్లుగా అవగతం చేసుకుంటాడు. అశాంతి అంతరించాలంటే శాంతి సిద్ధించాలంటే నిత్యమునూ సత్యమునూ సారమునూ ఐన దాన్ని పొందా లని తెలుసుకుంటాడు.

సిద్ధికై చేసే సాధన అదొకయాత్ర లాంటిది: అందు కొక మార్గదర్శకుడు– గురువు అవసరం. గురుస్థానావశ్యకతను అంగీకరించని వారు ఉండరు. అంగీకరించక పోవటం అసాధ్యంకూడా. ఏలా గంటే గురువు అక్కఱ లేదనే మతానికి కూడా ఒకగురువు కావాలి.

సొంతఆస్థచేత, గురుసహాకారంచేత, దైవకృపచేత — సాగిన సాధన సిద్ధిస్తుంది.

సాధనమార్గాలు సుప్రసిద్ధాలు రెండు. ఒకటి జ్ఞానమార్గం, రెండోది భక్తిమార్గం.

జ్ఞానమార్గం అంటే అభేదబుద్ధిని అలవఱచుకొనే సాధన. చూడండి — వెండిఅంగట్లో వెండితో చేయబడ్డ వస్తువులు చిన్నవీ, పెద్దవీ — లెక్కలేనన్ని ఉంటాయి. లెక్కలేనన్ని పేర్లతో లెక్కలేనన్ని రూపాలతో ఉంటాయి. గరిటెలూ లోటాలూ చెంబులూ తట్టలూ తప్పేలాలు ఇలాంటివి ఇలాంటివి ఉంటాయి. ఐతే అన్నిట్లో ఉండే లోహం ఒక్కటే, వెండినే. అదే విధంగా లోకంలో చేతనాచేతనములైన వస్తువులన్నిటిలో ఉండే ఆత్మ ఒక్కటే. నామరూపాలమీద మనస్సు చెదరగొట్టుకొన్నామంటే 'నీవు' 'నేను' 'నీది' 'నాది' అన్న భావాలు పోటెక్కి అశాంతి కలుగుతుంది. నామరూపాలమఱుగున ఉన్న ఏకాద్వితీయమైన ఆత్మమీద మనస్సు నిశ్చలంగా నిలుపుకొన్నామంటే, ఆ సాధనలో సిద్ధి పొందినామంటే — అప్పుడు నీవూ నేనూ, వాడూ వీడూ, అదీ ఇదీ అంతా ఆత్మయే అన్న అనుభవం గలిగి శాంతి సిద్ధిస్తుంది. అదే మోక్షమనీ, ముక్తి అనీ కూడా చెప్పబడుతుంది. ఇది జ్ఞానమార్గం. దీనికే అద్వైతసిద్ధాంతం అని పేరు. దీనికి ఉద్ధారకులూ ప్రచారకులూ ఆదిశంకరభగవత్పాదులవారు.

మఱొక సాధనమార్గం భక్తిమార్గం. భగవంతుడు సర్వేశ్వరుడు. విశ్వమంతా ఆయన సొమ్ము. నేను ఆయనసొమ్మును. తన్ను తాను రక్షించుకునే బాధ్యత సొమ్ముకు లేదు. తన సొమ్మును కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత సొమ్ము కలవానిది. సర్వజ్ఞుడైన భగవంతుడు తన బాధ్యతను మనచేత చెప్పించుకొని తెలిసికోవలసినవాడు కాడు —

అహం స్మరామి మద్భక్తమ్
నయామి పరమాం గతిమ్॥

"నా భక్తుడిజ్ఞాపకం నాకుంది, వాణ్ణి ఉత్తమగతికి చేర్చే పని నాది" అన్న భగవద్వాక్యం స్మరిస్తూ భగవంతునే నమ్ముకొని మానవుడు తనరక్షణనుగూర్చి ఎట్టి ఆందోళన చెందక నిబ్బరంగా ఉండాలి. భక్తులు కాలం గడిపే విధం — సదా భగవంతుని నామభజన, గుణసంకీర్తన చేస్తుండడం. మనతో కలిసి మెలిసి ఉండా లనే ఆత్రంతో భగవంతుడే భక్తుల రూపంలో మనకు దర్శన మిస్తున్నా డని భావిస్తూ భగవంతుని పూజించినంతకంటె ఎక్కువగా భగవద్భక్తులను పూజించటం. ఈ నామభజన - గుణసంకీర్తన - సాధుసమాగమాలచేత సాధకుడు అవ్యయానంద మనుభవిస్తాడు. 'వైకుంఠవాసే ఽపి న మే ఽభిలాషః' 'నాకు వైకుంఠంకూడా ఒద్దు పొమ్మంటాడు'. 'దివి వా భువి వా మ మాస్తు వాసో నరకే వా' 'స్వర్గంలో భూలోకంలో నరకంలో — ఎక్కడ ఉండ మన్నా ఉంటాను — నాకు భగవదనుభవం ఉంటే చాలు' అంటాడు. ఈరీతి సాధన సాగేకొద్దీ అహంకారమమకారాలు అంతరించి శాంత్యానందాలు సిద్ధిస్తాయి. ఈ మార్గానికి భక్తిమార్గ మనీ, ప్రపత్తిమార్గ మనీ, విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంత మనీ అంటారు. ఈ మార్గానికి ఉద్ధారకులూ ప్రచారకులూ భగవద్రామానుజులవారు.

నా గురుదేవుడగు శ్రీవివేకానందస్వామి సంస్మృతులు

శ్రీ సదాశివానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

ఇంతలో చోటుమార్పుకై శ్రీ వివేకానంద స్వామి వారణాసికి రానున్నా రను వార్త మాకు తెలిసినది. శ్రీ నిరంజనానందస్వామికి మిక్కిలి పరిచితుడగు రాజా కాళీకృష్ణఠాకూరు గారి వనభవనమున శ్రీ వివేకానందస్వామి బసచేయుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. స్టేషనుకు పోయి శ్రీ వివేకానందస్వామిని పిలుచుకొని వచ్చు పనికి మా సభ్యయువకులు నన్నెన్నుకొని పూలలను మాలలను నాచేతి కిచ్చిరి. చారుబాబును నేనును స్టేషనునొద్ద బండిరాకకై వేచియుంటిమి. బండి వచ్చినది. స్వామి ప్లాటుఫారము మీదికి దిగినారు. నేను నాచేత నున్న మాలను ఆయనకంఠమున వేసి, పూలను పాదములపై ఉంచి, ఆయన నెమ్మోమును నిదానముగ దర్శించితిని. అది స్వప్నములలో పలుమార్లు కననై పరిచితమైన ముఖమే అనుట ఆకస్మికముగ నాజ్ఞప్తికి వచ్చినది. కలలో కనిపించిన మోమునకును ఈ మోమునకును చాలపోలిక గలదు. అద్భుతాదరములలో మునిగి నేను మౌనముగ నుంటిని. ఆయన చాలమృదువుగ ''ఈ బాలు డెవ''డని నన్నుగూర్చి ప్రశ్నించెను. అప్పటి నా మనస్సంభవములను వర్ణించు సామర్థ్యము కవివాక్కుకే ఉండును. ఆయన నోటినుండి నూఱుమాట లైనను వినుటకుముందే ఆయనకంఠము నాకు పరిచితముగ నుండెను. ఆయనను నేను దర్శించుట ఇది రెండవసారియా, లేక అదంతయు కేవల గానస్మృప్తియా! విభిన్న భావాలు నాలో ఉరవడించినవి. ఆనందము భయము అచ్చెరువు అన్నియు కలిసియుండెను. స్వామిని ఆయన వెంబడినుండువారిని నేను చూచు చూపు మసకమసకగ నుండెను, అంతయు మింటశూన్యములో లీన మగుచున్న ట్లుండెను. అదొక విరివి, ఆత్మ సత్త, వ్యావహారికసత్యము లెల్ల అట స్వప్నములుగ పరిణమించుచు, స్వప్నము మఱపులేని శూన్యములో లయించి పోవుచున్నది. శరీరము మనస్సు చింతన — ఇవి లేని సత్త అది అని నేను గుర్తింపగల్గియుంటిని. అదొక ప్రశాంతనిశ్శబ్దత, అది నన్ను కమ్ముకొన్నది. ఇంచుమించు ఊపిరాడనీయనిదిగనుండెను. తర్వాత ఆపరిసరములను చూచిన నా కెట్లుండె ననగా మేల్కాంచిన తర్వాతకూడ నిలిచియుండు స్వప్నమువలె నుండెను. చేతులను కాళ్లను నేను కదల్పలేక పోయితిని. ఆలోచనము — అవధారణము — మాట. ఇవి ఒకానొక ఆనందస్థితిలో కరగిపోయినవి. మంచిచెడుగులు మున్నగు సకల ద్వంద్వములును అప్రకంప్యానందమున సమసిపోయినవి. 'నేను' అను సంకుచితస్మృతి అందు మునిగి తనప్రత్యేకతను పూర్తిగా కోల్పోయినది.

సగము స్మృ గలిగియుండిన నా అంజలి నుండి రాలినపుష్పములు స్వామిపాదపద్మముల మీద చెదరిపడినవి. అంతట ఆయన నాప్రక్క

నున్న వారితో మాటాడుటకై వారివైపు తిరిగెను. కాని మరల గాఢప్రేమప్రేరితమును ఆహ్లాదనమునగు తన చూపును ఆయన పార వశ్యమున నున్న నాకన్నులలోనికి పరపెను. చిఱునవ్వు నవ్వెను. అందులకు పట్టిన దొక్క క్షణమే. కాని ఆక్షణములోనే "తండ్రిని విడు, పేరుప్రతిష్ఠల వదలుకో, ఈవిధముగ ఏదేది నీకు నష్టమగునో వాని కన్నిటికిని బదులుగా నన్నవలంబింపు" మను సారాంశము గల వాగగోచర సంఖ్యాతీతధర్మోపదేశములు ఆయనవాక్కున నాకు వినిపించినవి. "చిత్తము, తమమాటను తలదాల్చుచున్నా" నని నాఆత్మ ఆయనకు బదులు చెప్పినది. ఇది ప్రాతకాలపు కవిత్వము కాదు, కట్టుకథ కాదు, నా అనుభవము, సరళసత్యము. ఆ అనుభవము 'బ్రహ్మానందము'న గాని 'పరమానందము'న గాని వ్యక్తమగునది కాదు. ఆనందమునకు సైత మతీతమైన అనుభవ మది. క్షణికమైన ఒక్క వీక్షణముచే గల్గిన దైనను, అది ఈనాటికిని వన్నె మాయకున్నది.

మాకృష్ణుడైనట్టి స్వామిని జపాను అనెడి మధురకు పిలుచుకొనిపోవుటకై వచ్చినందున "మామ అక్రూరు" డని మాచే మాఱుపేరు పెట్టించుకొన్న జపానీయుడగు శ్రీఒకాకూరయు శ్రీనిర్భయానందస్వామి (కనాయ్)యు, శ్రీబోధానందస్వామి (హరిపాద) యు 'గౌర' 'నాడు' అను నిద్దఱు బాలకులును స్వామితో కూడ నుండిరి. శ్రీశివానందస్వామియు శ్రీనిరంజనానంధస్వామియుకూడ అప్పుడుకాశిలో నుండిరి. వారందఱును కాళీకృష్ణఠాకూరు మహారాజుల 'సాంథ' వాసమున కేగిరి.

ఒకనాటి సాయంకాలము చారుబాబును నేనును అచటికి పోయితిమి. పైని పేర్కొన్న వారందఱును అట కుర్చీలపై కూర్చుండియుండిరి. భారతదేశమున స్వామిజి పర్యటనమును గూర్చి శ్రీఒకాకూరతో ఆంగ్లభాషలో ఏదో సంభాషణ జరుగుచుండెను. నేను సాగిలపడి సాష్టాంగముగ నమస్కరించి వినయముతో, నేలపై పఱచియున్న చాపమీద కూర్చుంటిని. స్వామిసంభాషణ మధ్యమున ఆగి చూపులచే ప్రేమను వర్షించుచు నావైపు మరల చూచెను. వాక్కులకంటె ఆవీక్షణము లెక్కువభావద్యోతకములుగ నుండెను. ఆ చూపులునన్ను పరవశునొనర్చినవి. "అబ్బాయీ, ఈకుర్చీపై కూర్చుండుము" అని ఆయన నన్ను పిలిచెను. పలుసార్లు పిలిచెను, ప్రేమతత్పరతతో బతిమాలెను, ఆయనగారి ఆమాత్రపుకోరికను కాదనుట నాకు అసాధ్య మాయెను. 'గొప్ప' 'కొలది' 'పెద్ద' 'చిన్న' విభేదాలనుపాటించుట ఆయనకు మిక్కిలి దుస్సహమైనది. 'సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ' 'అంతయు బ్రహ్మమే' ఏ యిద్దఱుమానవులకు గాని ఆయనదృష్టిలో భేదము లేదనుట ఆయన నెమ్మోమున నాకు స్పష్ట మయ్యెను. ఆక్షణమున ఎల్లరకంటె ఆయనే నాకు అంతరంగతముడుగను అధిక బంధువుగను తెలిసిపోయెను. సహజముగను సమగ్రముగను నన్నాయన కర్పించుకొంటిని. నిజమునకు ఆక్షణముననే ఆచోటనే నాకు మంత్రోపదేశమైపోయినట్లుండెను. ఆ క్షణమును బ్రతికినంతకాలము నేను స్మరించుచుందును.

రాత్రులందు నేనును చారుబాబును హరిదాసఛాటర్జీయు తఱచు స్వామితో ఉండెడివారము. అందఱము కలిసి భుజించెడివారము. అప్పుడు స్వామిజి మిక్కిలిరుచ్యమగు భోజ్యమును దేనినైన అందుకొని మాకందఱికిని

పంచి పెట్టి "బాగున్నదా, రుచిచూడుడు, రుచిచూడుడు. నా నోటి కది ఎంతో బాగున్నందున మీకు ఇచ్చుచున్నాను అనును. విశ్వమాతకు బిడ్డలపై ప్రేమ ఉండును. కాని అది తర్కగోచరమైన ఆశయము. మేము ఆవిశ్వమాతృప్రేమను ప్రత్యక్షముగ చూచితిమి, అనుభవించితిమి. ఆయన మా కిచ్చిన పదార్థము మాకు పరమపవిత్రము, 'ప్రసాదము'. మే మందఱము దాని నారగించినప్పుడు ప్రేమ ఆపదార్థముగ పరిణమించెనో లేక పదార్థమే ఆయన ప్రేమ నాస్వాదించెనో, లేక ఆ పరిణామమును ఈ ఆస్వాదనమును ఉభయమును నిజమో, రెంట దేని కంటె ఏది హెచ్చో మాకు తెలియ లేదు.

మంత్రోపదేశము

'సాంథబస'కను స్వామియుండిన సేహాశ్రమమునకును దూరము అయిదుమైళ్లు, స్వామిని దర్శించుటకు మేము ప్రతిదినమును పోయెడివారము. ఎప్పుడేని రాత్రివేళకూడ అక్కడే ఆగెడివారము. కాని మే మెంతగా కోరినను ప్రతిదినమును అచట ఉండుట మాకు సాధ్యము కాకుండెను. ఒకదినము నేనచట లేకుండినప్పుడు మాకు మంత్రోపదేశము చేయుమని శ్రీశివానందస్వామి ప్రార్థించె నట. అందులకు స్వామిజి సమ్మతించెనట కాని మంత్రోపదేశమునకు దినము ఫలానా అనుట ఇంకను నిర్ణయము కాలే దట. అది నిజమో కాదో కనుగొమ్మని చారుబాబును హరిదాస్ ఛటర్జియు నన్ను కోరిరి. నేను స్వామిజిని సమీపించి అడిగితిని. ఆయన నవ్వుచు మధుర కంఠమున "రామానుజవైష్ణవసంప్రదాయమున నీకింతకుమునుపే మంత్రోపదేశ మైయున్నది కదా. విష్ణుపూజ చాలమంచిదే. మరల మంత్రోపదేశ మెందుకో నాకు తెలియ లేదే" అనెను.

"నినుబోలు యోగియొద్ద మంత్రోపదేశము పొందవలె నని నాకోరిక" అని నే నంటిని. స్వామి నవ్వి అంగీకారమును సూచించెను.

కొన్నాళ్లలో నాసోదరులలో నాకు మునుపటివాడు వైద్యుడుగ నుండినవాడు ఆకస్మికముగ మరణించెను. బాణాఘాతమువలె ఆదుఃఖము నన్నాపివైచినది. కాని డెందమున దాని ములుకుండగనే, ఆదుఃఖము పోయినది. స్వామిజి పరమానుగ్రహమును ఆశీస్సునే అందులకు కారణ మని నే నెఱుగుదును. ఆదినాలలో ఒకనాడు నిర్భయానందస్వామి ఒక రూపాయి ఇచ్చి స్వామిజికై పిండిని కొనిరమ్మని నన్నంపెను. నాహృదయభారము మిక్కటముగ నుండెను, కాని పిండిని తెచ్చుటకు పోవుచు దారిలో ఆపిండి లేకున్న స్వామిజికి కల్గు ఇబ్బందిని, ఆయన ఆరోగ్యమునకు సకాలమున కా ఆహార ముండ వలయు ఆవశ్యకతను తలపోసితిని, అంతట నా దుఃఖమంతయు విస్మృత మాయెను. ఆశ్రమమునకు పోయి ఆపిండిని నేనే పజ్జనుండి వంటచేయించితిని. అట్లు చేయకుండ లేనైతిని.

కొన్నాళ్ల కనంతరము స్వామిజి "మీ అన్న చనిపోయె నట. ఆమరణము నీ కెట్లుండెనో? ఏమి చెప్పి మీఅమ్మ నోదార్చితివో" అని నన్నడిగెను. ఆప్రశ్నకు చెప్పవలసినదెల్ల నేను చెప్పిన మీదట స్వామి ఇట్లనెను— "నాసోదరులలో ఒకడే చనిపోయియుండినచో నే నెంతగనో దుఃఖించియుందు ననుటకు సందియము లేదు". నాదుఃఖము స్వామికి తన దుఃఖముగనే ఉండెను. ఆసానుభూతి తత్క్షణమే నా దుఃఖమును పూర్తిగ తుడిచివేసినది. నాకు

పరమమిత్రమును సోదరాధికుడును ఆయనే అనిపించెను. వెంటనే నన్ను ఆయన పాద సేవకు పూర్తిగను ఇక తిరుగులేకుండను అర్పించుకోవలె నని శపథము చేసితిని.

'శ్రాద్ధ' మను నొక కలాప మున్నది. సాధారణముగ అది ఐన తర్వాతనే మంత్రోప దేశము జరుగును కాని స్వామిజి నా విషయ మున 'శ్రాద్ధ' మక్కఱ లేదనెను. మఱునాడే నాకు మంత్రోపదేశ మగు ననియు నేనారాత్రి మఠమున అధివాస ముండ వలెననియు స్వామి చెప్పెను. ప్రొద్దుననే మేము స్నానము చేసి స్వామిగదివాకిట వేచియుంటిమి. అనుకొన్న వేళకంటె ముందుగనే గదితలుపులు తెఱవ బడినవి. స్వామిజి కనిపించెను. దివ్య తేజ మాయన మోమున వెలుగుచుండెను. ఆయన చేతిసైగతోను నోటిమాటతోనుగూడ మమ్ము ఒక్కొక్కనిగ లోనికి ర మ్మని చెప్పెను. ముందు పొ మ్మని చారుబాబు నన్ను నెట్టెను. నేను సమీపింపగనే స్వామి 'ఓహో, నీవు వచ్చితివా నుందు ! మంచిది, అబ్బాయీ నాతో రా'' అనెను. ఒక చిన్నగదిలోనికి పోయితిమి. అచట నేలమీద రెండు చిన్న చాప లుండినవి. ఒకదానిమీద ఆయన కూర్చుండెను, రెండవదానిమీద నేనుకూర్చుంటిని.

కొన్ని నిమిషములలో స్వామిజి గాఢసమాధిలో మునిగెను. ఆయనమేను నిగుడుకొని యుండెను. సకలావయవములు నిశ్చలములుగ నుండినవి. కన్నులు మిగుల నుజ్జ్వలములుగను అర్ధనిమీలితములుగను ఉండెను. దివ్యభావావేశమును శక్తియు ప్రేమయు ఆయనమోమున కననగుచుండెను. మూర్తీభవించిన ఆనందమే ఆయన. కాని ప్రబలశాంతము అన్నిభావోద్వేగాలను అణచిపెట్టియుండెను. అన్నియు నట ఘనీభవించి నిశ్చలముగ నిస్తరంగముగ నుండెను. నన్ను గదిలోనికి పిలిచిన మంద హాసప్రేమసుందరుడు వేఱు. ఆనందప్రేమాది భావోద్వేగాల కతీతుడుగ ఇప్పుడు నాయెదుట కూర్చున్న ఆయన వేఱు. ఆయనే శ్రీ వివేకానందస్వామి, విశ్వవిజేత ఉత్సాహము దిగజాఱిపోవుచున్న మానవులలో శ్రద్ధావిశ్వాసాలను నింపి సంజీవనము చేసినాయన! ముక్తియు బ్రహ్మజ్ఞానమును గడచిపోయిన కాలమువి కావు, ఏదో శాస్త్రగ్రంథాలలో మాత్రమే ఉండునవి కావు. అవి ఆస్వామిలో రూపుదాల్చి ప్రత్యక్షములుగను స్పర్శగోచరములుగను ఉన్నవి.

అట్లు ఆయన నిశ్చలుడై కూర్చుండి యుండెను. కాలగతి మాకు వెలుపలివైపు బద్ధమై యుండెను. ఈదివ్యసాన్నిధ్యావిష్కారమును నిర్గమనమును ఆయన ప్రతిఘటించుచున్నట్లుండెను. క్రమముగ తగ్గి అది ఆయనదేహమున అణగియుండెను. అంత ఆయన నాచేతిని తనచేత పట్టుకొనెను. నాచేయి ఆయనచేతిలో కొన్ని నిమిషములకాల ముండెను. నాజీవితమున పూర్వసంభవములను కొన్నిటిని చెప్పి ఆయన 'నీవు నావలో చాప్రాకు పోవుచుంటివి. అప్పు డొకరు నీతో మాటాడిరి. మాటాడినప్పుడు నీ కెట్లుండెను'' అని అడిగిరి. నేను మఱచిపోయిన విషయమది. పీతైనచో దానిని జ్ఞాపకమునకు తెచ్చుకొమ్మన్నాడు ఆయన. ఆమాటాడినవారు శ్రీరామస్వరూపాచార్యస్వాములు. ఆరాయొద్ద ఆయనను నేను సంధించితిని. అనంతరము నాకు వైష్ణవమంత్రోపదేశము చేసినది ఆయనే. ఆయన అగమడ జిల్లాలో వసించువాడు. శ్రీరామానుజుల విశిష్టాద్వైతమతమునకు చెందినవాడు.

ఆయనను స్మరింపు మన్నాడు స్వామి. స్మరించితిని. 'ఇక ఇప్పుడు శ్రీరామకృష్ణుని ధ్యానింపుము. నీధ్యానములో నన్ను శ్రీరామకృష్ణునిగా, శ్రీరామకృష్ణుని గణేశునిగా పరిణమింపజేసికో. సన్న్యాసమునకు లక్ష్యము గణేశుడు'' అనెను.

(రూపములన్నియు ఒకనిలో లయించిపోవు సూక్ష్మదశ, ఆత్మ అపరిచ్ఛిన్నము ఏకము అను జ్ఞానముండగనే జీవునకు పరిపూర్ణబ్రహ్మ సాక్షాత్కారము గలిగినదశ.

అది మాయకు శక్తికి చెందినది; అది జనని సమాధిలో కూర్చున్న గుహాద్వారమున సదా మెలకువతో నున్న గణేశుని సంకేతము. తర్వాత శివుడు వచ్చును, పుత్రునితో పోరాడును, అప్పుడు అహంకారము పూర్తిగా అణగిపోవును. అది జీవుని పరమోన్నతస్థితి).

ఆయన నన్ను తాకినంతనే నాలోని కోరికలును తలంపులును అన్నియు ఇగిరిపోయినవి, మాయమైనవి. ఆకర్షణ లేదు, త్రోపాడుట లేదు, ఆశ లేదు, వాంఛ లేదు, భక్తికై ముక్తికై ఆత్రము లేదు.

ప్రపంచము శాంత మయ్యెను, ప్రశాంత మయ్యెను. విశ్వము నిశ్చల మయ్యెను, నిత్యశాంతి అందు నెలకొనెను. విశ్వమునకు సత్త ఉన్నది కాని, పారమార్థికసత్త కాదు ఆనందము! ఎల్లెడల ఆనందము! ఆనందమునకతీతమైనదియు, మాటలకు వర్ణనలకు అతీతమైనదియు అగు 'అది' (తత్) ఉండెను. నేను అందు చొచ్చితిని. పైన శాంతి, క్రింద శాంతి, సర్వత్ర శాంతి, లోపలను వెలుపలను శాంతి. అట ద్వైతము మాయ మయ్యెను. ద్వైతపు టునికి ఎప్పుడును పొసగదు. విశ్వసత్తయొక్క సూక్ష్మస్థితిలో అంతరాళమున నోరాడని అవయవములు చలింపని స్థితిలో నెలకొంటిని. 'అభావ' 'పరిపూర్ణత' లట వెలువడుచుండును సమస్త చలనముల కొక అర్థకల్పనము చేయు భావప్రవృత్తి అట పూర్తిగా ఆగిపోయెను. రూపరహితమును అనిర్వాచ్యము నగు ఆ ఆదిమాకాశమున ఏమి ప్రశాంతి! సమ సజ్జ్యోతియు దీప్తియు ఈ 'నిశ'లో చొచ్చుకొనెను. ఈ 'నిశ'లో చీకటి లేదు. ప్రసరణము లేదు, కాని అన్ని ఆవిష్కృతులకును స్థానమదే. నేను దానిని కంటిని. దేవుని కరుణచే నేను దానిని ఆక్షణమున అనుభవించితిని. నామనసు భావనాప్రత్యయన పూర్వక రూపధ్యానమువంకకును విగ్రహధ్యానమువంకకును భావోద్రిక్త వైఖరుల వంకకును పాఱుచుండినదే ఐనను ఆనాటినుండి నాకు ఈరీతి ధ్యాన మభిమతమైనది. ఇట్టి సవికల్పసమాధి దశ నందుకొనుటకు యోగులకు పెక్కేండ్ల శిక్షణమును సక్రమసాధనయు కావలెను. స్వామి ఒక్కసారి తాకినంతమాత్రముచే నాకు ఆసమాధి సిద్ధించినది. నాయెదుట నున్న గది కాని నాఅవయవాలుకాని నాదేహముకాని, స్వామి, రూపముకాని నాకగపడదాయెను. సర్వత్ర నున్నది అపరిచ్ఛిన్నాకాశము అందనేకత్వమునకు గాని విభేదాలకుగాని అవకాశము లేనే లేదు. నా మేనికి ప్రశాంతి నిశ్చలతలు కల్గినవి. ఆదశను వర్ణించుటకు మాటలు లేనేలేవు.

(సశేషము)

శ్రీ రామకృష్ణపరమహంస విలాసము

మూలమ్ :
శ్రీశ్రీ చిద్ఘనానందగిరిస్వాములవారు

తాత్పర్యకాదంబిని :
శ్రీ శ్రీధరబాబు

ప్రవిశ్య పాఠశాలాం యః
పఠితుమ్బాలకో మహాన్ ।
చిన్తయామాస కావిద్యా
మృత్యోతః పాతి మామితి ॥

ఆ అసాధారణ బాలకుడు విద్యార్జనకు పాఠశాలయందు ప్రవేశించి, "నన్ను ఎట్టివిద్య మృత్యువునుండి సముద్ధరింపగలదా" యని చింతింప నారంభించెను.

2. పాఠశాలార్జితా విద్యా
హ్యుదరమ్భరయే ష్యలమ్ ।
మునిభిః కీర్తితా విద్యా
బ్రహ్మవిద్యా హి సా భవేత్ ॥

'బడిచదువులు పొట్టకూటికే కదా. ఋషివరేణ్యులచేత అభివర్ణింపబడిన బ్రహ్మవిద్యయే నన్ను మృత్యుసాగరమునుండి తరింపజేయగలదు' అని.

3. ఏవన్నిశ్చిత్య తత్యాజ
పాఠశాలాంస బాలకః ।
మృత్యుచిన్తానలోద్భూతో
నిత్యానిత్య వివేకవాన్ ॥

నిశ్చయించి, మృత్యుచింత యనెడి అగ్ని తపింపజేయగా నిత్యానిత్యవస్తువివేకవంతుడై ఆ బాలకుడు బడికి స్వస్తిచెప్పెను.

4. శ్రీరామకృష్ణ ఇత్యాసీ
త్తస్య నామ సుమంగళమ్ ।
సఏవ పరమహంసోఽ భూ
ద్వివేకానన్ద జీవనః ॥

మంగళప్రదమగు అతని శుభనామము శ్రీరామకృష్ణుడని. అతడే వివేకానందస్వామి జీవనసర్వస్వమగు పరమహంసగా విరాజిల్లినాడు.

5. గృహీచ భక్తిమాన్ కశ్చి
ద్ధనీ శ్రీ దక్షిణేశ్వరే ।
దక్షిణా కాళికాం శైవ
లింగమేకాదశంచ యః ॥

భక్తిసంపన్నుడగు ఒక ధనిక గృహస్థు శ్రీదక్షిణేశ్వరమందు దక్షిణేశ్వరిని, పదునొకండు శివలింగములను, రాధాకృష్ణవిగ్రహమును ప్రతిష్ఠింపజేసెను.

6. రాధాకృష్ణ ప్రతిష్ఠాప్య
రామకృష్ణస్య భ్రాతరమ్ ।
తన్మందిరేషు పూజార్థ
మ్పూజకం స నియుక్తవాన్ ॥

ఆ దేవాలయములయందు రామకృష్ణుని అన్నగారిని అర్చనాకైంకర్యములు జరుపుటకు పూజారిగ నియమించెను.

7. మృతేచ పూజకే తస్మిన్
తత్పూజార్థమ యుజ్యయమ్ ।
యువానం రామకృష్ణం స
భక్తిమాన్ భాగ్యవాన్ ధనీ ॥

రామకృష్ణుని అన్నగారు మరణింపగా, యువకుడగు రామకృష్ణునకు పరమోత్కృష్టమగు పరమేశ్వరకైంకర్యము జరుపు బాధ్యత ఆ ధనికభక్తు డప్పజెప్పినాడు.

8. రామకృష్ణో యువా లబ్ధ్వా
దైవకైఙ్కర్య ముత్తమమ్।
మేనే పుత్రో హ్యపుత్రస్య
దరిద్రస్య నిధిర్యథా॥

ఉత్తమమగు దైవకైంకర్యావకాశము లభించిన రామకృష్ణుడు పుత్రప్రాప్తి కలిగిన అపుత్రకునివలె ధనరాశి దొరికిన దరిద్రునివలె సంబరపడెను.

9. మానవస్య భవేద్భక్తిః
పరాభగవతీశ్వరే।
సఏవ భాగ్యవాన్లోకే
సఏవ పుణ్యవాన్ కృతీ॥

పరతత్త్వమగు ఆ పరమేశ్వరునియందు భక్తి కుదిరిన మానవుడే లోకమునందు భాగ్యశాలి, పుణ్యవంతుడు.

10. సఏవ సుసుఖీ లోకే
శరణఙ్గతవాన్ హరిమ్।
హనుమానివ సర్వస్వం
సమర్ప్య ప్రణయాశ్రుభిః॥

శ్రీహరికి శరణాగతుడై, హనుమంతునివలె ప్రేమాశ్రువులతో తనసర్వస్వమును సమర్పణచేసినవాడే మహత్తరమగు సుఖమును పొందును.

11. సమ్రాడపిచ విద్యాసు
వివిధాసు విశారదః।
ఈశభక్త్యా వినా మర్త్యో
వితన్తు రివవర్తతే॥

అనేకవిద్యలలో ఆరితేరినను, సామ్రాజ్యము నేలుచున్నను పరమేశ్వరభక్తిలేని మనుజుడు భర్తృవిహీనయగు వితంతువుతో సమానుడు.

12. ఉదేతి సవితా నూన
మ్భగవానీశ్వరః ప్రభుః।
విరాగిణాం ముముక్షూణా
మ్భక్తానాం హృదిసూర్యవత్॥

ప్రభువగు ఈశ్వరుడు విరాగుల, ముముక్షువుల, భక్తుల హృదయములలో సూర్యునివలె ఉదయింపగలడు.

13. పూతసంస్కారిణా ముక్త్యై
నిమిత్తం సాధనమ్భవేత్।
ఆత్మలాభాయ నాన్యేషాం
విదుషామపి నిర్వృతిః॥

పునీతసంస్కారులకు సాధన ముక్తినిమిత్తకము, ఆత్మలాభప్రదము. సామాన్యపండితుల విషయమున ఇట్లు కాదు.

14. ప్రతీకోపాసనాఙ్కృత్వా
ముముక్షు ర్భవసాగరమ్।
సన్తరే దితి ప్రబ్రూతే
ఛాందోగో జ్ఞానమేత్యవా॥

ప్రతీకోపాసన మొనరించి ముముక్షువులు భవసాగరతరణము గావింపగలరని, వారే జ్ఞానులగుదురని ఛాందోగ్యోపనిషత్తు వాకొనుచున్నది.

15. కాళికావిగ్రహం దృష్ట్వ
కాళీమ్మత్వాస చిన్మ
బ్రహ్మస్వరూపిణీ న్నిత్యాం
రామకృష్ణోఽర్చతిస్మతామ్॥

చిన్మయము బ్రహ్మస్వరూపము నగు కాళికా ప్రతీకమును సాక్షాత్తు కాళికాదేవిగనే భావించి రామకృష్ణుడు ఆరాధించెను.

16. కాలస్య శీఘ్రగమన
మాలోచ్య మరణన్తథా।
ఉద్దిశ్య భూతకాలంచ
దేవీ న్ధ్యాత్వాయరోదసః॥

వేగముగా పరుగిడు కాలమును సమీక్షించి, పైబడు మృత్యువునుగూర్చి చింతించి, గడచిపోయిన కాలము నుద్దేశించి రామకృష్ణు డిట్లు విలపించెను.

17. 'అనన్తకోటిభిర్దేవి
జన్మభిః కామ సఙ్కులైః ।
బహుధా పీడితస్యాస్య
కాగతిస్త్వాం వినాంబికే॥

"దేవీ, కామసంలగ్నములగు కోట్లకొలది జన్మలనుండి అనేకరీతులుగా పీడితుడనైన నాకు, — అంబికా, నీవేగతి".

18. కుత్రాసిత్వ జ్జగన్మాతః
కుతో మాన్న ప్రపశ్యసి ।
కేవలమ్మామనాథ మ్మాం
న్దీనమ్మాం మవ్య పుత్రకమ్॥

అమ్మా, నీవు ఎక్కడనున్నావు? అనాథుడను దీనుడను అగు ఈ చిన్నకుమారుని ఏల బ్రోవరావు?

19. విద్యారహమ్బుద్ధిశూన్య
జ్జన్మజన్మాపరాధినమ్ ।
కారుణ్యారసకల్లోల
లోలనేత్రి ప్రపశ్యమామ్॥

నాకు విద్యయూ రాదు, బుద్ధియూ శూన్యము; జన్మజన్మములనుండి అపరాధినేనమ్మా. కారుణ్యారసకల్లోలనేత్రీ, నన్ను రక్షింపుము.

20. కాళీమాతర్నమామిత్వా
జ్కాళీనూత ర్నమామ్యహమ్ ।
కాలకాలే! మహాదేవే!
నృత్యన్తీన్త్వా న్నమామ్యహమ్॥

కాళీమాతా! నమస్కరించుచున్నాను. అమ్మా! మరల నమస్కరించుచున్నాను. కాలకాలునిపై మహాదేవునిపై నృత్యమొనరించుచున్న నీకు నమస్కారము.

21. అహోగచ్ఛత్య యఙ్కాలో
మృత్యుస్తిష్ఠతి మేపురః ।
మహాకాళి స్పృశత్వమ్మే
శిరస్తే పాణి పల్లవైః॥

అయ్యో! కాలము గతించిపోవుచున్నది. ఎదురుగ మృత్యువు నిలబడినది. మహాకాళీ, నీ పాణిపల్లవములతో నా శిరస్సును స్పృశింపుము.

22. నమాం రక్షతి మాతామే
పితా భ్రాతా సహోదరః ।
నభార్యాచ మహామోహ
తామిస్రాత్త్వాం వినామ్బికే॥

మహత్తరమగు మోహాంధకారమున తల్లి తండ్రులుగాని, భార్యగాని, అన్నదమ్ములుగాని వెలుగు చూపలేరు. నీకు మినహా అన్యులకది సాధ్యపడదు.

23. కాగతిర్మే జగద్ధాత్రి
మూర్ఖస్య జగదీశ్వరి ।
అనాథస్యాత్మబోధేన
శూన్యస్య కరుణామయి॥

జగద్ధాత్రీ, జగదీశ్వరీ, కరుణామయీ, మూర్ఖుడను ఆత్మావబోధశూన్యుడను అగు నా గతి యేమి?

24. శతపత్ర విశాలాక్షి
శతపత్ర పదద్వయమ్ ।
శరణఙ్కరవాణ్యమ్బ
శతపత్రముఖీశ్వరి॥

శతపత్రవిశాలాక్షీ, శతపత్రముఖి, ఈశ్వరీ, నీ శతపత్రపదద్వంద్వమునే శరణు జొచ్చుచున్నాను.

25. యథాగోపాయతే మాతా
స్తనన్ధయిన మర్భకమ్।
తథా గోపాయతామమ్బ
కాళి మాం శరణాగతమ్

పాలుత్రాగు బిడ్డను తల్లి వేయికళ్లతో కనుపెట్టుకొని సంరక్షించుకొనును. కాళీ మాతా, శరణాగతుడనైన నన్నుకూడ అట్లే సంరక్షింపవలెనమ్మా.

26. వరదాభయ ముద్రాభ్యాం
శోభితే ముణ్డమాలయా।
కరాలకరవాలేన
భిన్న శీర్షేణ చేశ్వరీ

వరదాన— అభయముద్రలతోను, ముణ్డమాలతోను, భయంకరకరవాలముతోను, విరబోసికొన్న కబరీభరముతోను శోభిల్లుచున్న ఈశ్వరీ.

27. సృక్కస్సృక్ ప్రవహామమ్బ,
నిశ్చలానంద సాగరామ్।
లావణ్యమీన నయనాం
ఫాలనేత్రీం సమాశ్రయే॥

నిశ్చలానందసాగరా, శోభాయమానమీన నేత్రీ, ఫాలనేత్రీ, అమ్మా, పెదవులనుండి రక్తము ప్రవహింపజేయుచున్న నిన్నే సమాశ్రయించుచున్నాను

28. ఆలీఢ పాదకమలాం
కాలకాలోపరిస్థితామ్।
ఆసుర్యపాణి శాటీక
కటీమమ్బ నమామ్యహమ్॥

చాపబడిన పాదకమలములుగలిగి, పరమశివునిపై నిలిచిన, ఖండించిన రాక్షసుల హస్తములను కటిభాగమున వస్త్రముగా ధరించిన జగన్మాతా, నీకిదే నమస్కారము.

29. నీలజీమూత శోభాయమాన
ముక్త సుకున్తలామ్।
నమామి రుచిరైః కాళి
శవకుణ్డలమణ్డితే॥

నల్లనిమేఘములవలె శోభిల్లుచు విడినడిన కుంతలములుకల, శవములనే కుండలములుగా అలంకరించుకొన్న కాళీ, నీకు నమస్కారము.

30. రక్తదన్తి మామమ్బాతు
రక్తబీజ వధోద్యతే।
రక్తప్రియే రక్తపాన
రక్తసర్గా ననామ్బుజే

అమ్మా, నీవు రక్తదంతినివి; రక్తబీజ సంహారకారిణివి; రక్తపానముచే నీ ముఖము ఎఱ్ఱని పద్మమువలె శోభిల్లుచున్నది.

31. దుర్గేమామమ్బాతు మోహాబ్ధే
ర్మహిషాసుర మర్దనీ।
దుర్గమ్మార్గం హి మోక్షస్య
సుగమమ్మే కరోత్వరమ్॥

దుర్గా, మహిషాసురమర్దనీ, ఈ మోహజలధినుండి సముద్ధరింపుము. దుర్గమమగు ముక్తిమార్గమును శీఘ్రముగా సుగమ మొనరింపుము.

32. ఉలూకస్య దినన్నక్తం
యథామూఢో నపశ్యతి।
అవిద్యకం స్వకమ్బన్ధ
న్దురహంకార మూర్ఛితః॥

గుడ్లగూబకు ప్రకాశమానమగు పట్టపగలే చీకటి. అట్లే అవిద్యాసంబంధమగు స్వకీయమైన బంధమును దురహంకారమూర్ఛితుడు గమనింపడు.

33. మాతర్మాత ర్జగన్మాత
ర్మాతర్మాత ర్జగన్మయా।

మాతర్మాత స్తమోహా స్త్రీ
మాత స్త్వమేవ చిన్మయీ ॥

అమ్మా, అమ్మా, జగజ్జననీ, జగజ్జననీ, తమోహారిణీ, చిన్మయీ.

34. కుఙ్కుమార్చిత పాదాబ్జే
సిందూరద్యుతిఫాలకే।
కుఙ్కుమాఙ్కిత వక్షోజ
కలసీక భరానతే ॥

కుంకుమార్చితములగు పాదపద్మములతో శోభించుచు, సిందూరమువలె ఎఱ్ఱగా ప్రకాశించు ఫాలము కలదానవై కుంకుమాంకితమగు స్తనముల భారముచే వంగినట్లున్న జగన్మాతా.

35. కాదంబినీ సుందరాఙ్గీ
చాద్యన్తరహితే శివే।
కంబుకంఠీ వజ్రహారైః
సుమణ్డిత కుచోన్నతే॥

కాదంబినీ, సుందరాంగీ, ఆద్యంతరహితా, రుద్రాణీ, కంబుకంఠీ, వజ్రహారములచేత అలంకరింపబడిన కుచములుకలదానా.

36. త్వం జనిత్రీచ గాయత్రీ
సావిత్రీ సర్వమఙ్గలా।
పవిత్రీ కురుతే భక్త
మ్భక్తత్రాణ పరాయణా ॥

నీవు జనయిత్రివి; గాయత్రివి; సావిత్రివి; సర్వమంగళవు; భక్తత్రాణపరాయణవు! ఈ భక్తుని పవిత్రునొనరింపవమ్మా.

37. అనాథోఽహమనాథోఽహ
న్దీనోఽహమతిదీనవాన్ ।
మామ్ప్రీపయతు చాముణ్డే
సంసారాత్త్వ త్పదాంబుజమ్॥

అనాథుడను, ముమ్మాటికి అనాథుడను. దీనుడను, అతిదీనుడను. చాముండేశ్వరీ, నీ పాదాంబుజము సంసారాంబుధిని మున్గిన నాకు ప్రాణభిక్ష యొసగుగాక!

38. ఇత్యేవం విలపన్మర్త్యే
ప్రలపన్నప్య కాళికే।
రామకృష్ణః స్వప్నతుల్య
న్దదర్శ భువనత్రయమ్॥

ఈ విధముగ విలపించుచు, మోక్షార్థము "అమ్మా, కాళీమాతా," అని ప్రలపించుచు, రామకృష్ణుడు త్రిభువనములను స్వప్నసదృశముగ దర్శించెను.

39. సదదర్శ జగత్సర్వ
ఙ్జఙ్గమ స్థావరాత్మకమ్।
కాళీరూపేణ మోక్షార్థీ
నిష్కామీ సంయమీ మునిః ॥

నిష్కామి, సంయమి, మోక్షకామియైన ఆ మునివరేణ్యునకు చరాచరాత్మకమగు సర్వజగత్తు కాళీరూపముగనే కన్పడినది.

40. సాయన్తనే ప్రభాతేచ
గమనాగమనం రవేః ।
దృష్ట్వా శిలాతలే దీనో
ఘర్షతి స్మ లలాటకమ్ ॥

'సూర్యుడు ఉదయించుచున్నాడు, అస్తమించుచున్నాడు. అదిగో ప్రభాతము. ఇదిగో సాయంత్రము. ఇట్లే కాళీదర్శనమువినా కాలము గడచిపోవుచున్నది' అని దీనుడైన రామకృష్ణుడు బండకు గురిచేసి నుదుటిని బ్రద్దలు కొట్టుకొనినాడు.

41. భక్తైః సాకమ్మహాభక్తో
భజతి స్మనిరాకులమ్।
ఆత్మానుభూతి వాక్యాని
వదతిస్మస పావనః

ఆ మహాభక్తుడు భక్తులతోగూడి నిరాకులుడై అమ్మనుభజించినాడు. అట్టిస్థితిలో ఆత్మానుభూతివాక్యరత్నములను వెలువరించినాడు.

42. ఏకాదశాని లిఙ్గాని
కాలీం కృష్ణం ప్రపూజ్యసః।
పూజయామాస మార్జారం
శునకం స్వపరం సమమ్॥

ఏకాదశ శివలింగములను, కాళీమాయిని, రాధాకృష్ణుని సమర్చించి, అతడు స్వపరవిభేద రహితుడై మార్జాలములను, శునకములను కూడ ఆరాధించెను.

43. కతి జన్మాని జాతాని
జ్ఞానహీనస్య మేభువి
భవిష్యన్తిచ జన్మాని
కతిచేతి వ్యచిన్తయత్॥

'ఈ భూతలమున ఎన్నిజన్మలు జ్ఞానహీనతలో గడచిపోయినవి! ఇంక భవిష్యమున ఎన్ని రానున్నవో' అని తలపోసినాడు.

(సశేషము)

వార్తలు, విశేషాలు

శ్రీ వివేకానందస్వామి శతతమజయంతిమహోత్సవములు

వివేకానంద యజ్ఞము - మచిలీపట్టణము

అఱువదిసంవత్సరములకు పూర్వము మచిలీపట్టణమందలి హిందువులు ఓంకారనిలయముగను అన్నివర్గాలవారికి సమ్మతముగను నొక గుడిని కట్టి వివేకానందమందిర మని పే శ్రీరామకృష్ణుని ప్రత్యక్షశిష్యులలో ముఖ్యులలో నొకరగు శ్రీరామకృష్ణానందస్వామి 27-8-1904 తేదీనాడు దాని కావిష్కరణోత్సవమునుచేసిరి. అఱువదేండకు పిమ్మట ఆ ఆలయమును జీర్ణోద్ధరణము చేసి వర్ణములతో చిత్రములతో సింగారించిరి. ఆ ఆలయమున ఇప్పు డీ యుత్సవములు జరుపబడినవి.

28-4-1963 శంకరజయంతినాడు ఉత్సవములు ప్రారంభింపబడినవి. వేగుజామున 4 గంటలప్పుడు శ్రీచినముత్తేవి సుబ్బరావుపార్టీ వారి నాదస్వరముతో కార్యక్రమము ప్రారంభమైనది. శ్రీ మల్లాప్రగ్గడ రంగరావుగారు ధ్యానప్రార్థనలను నడిపిరి. హైదరాబాదు నుండి వచ్చిన శ్రీ జస్వంతసింహగారు యోగ వ్యాయామకత్యులను ప్రారంభించిరి. పూజాహోమములను మదరాసు మైలాపూరు శ్రీ రామకృష్ణమఠమునుండి విచ్చేసిన శ్రీ శుద్ధసత్త్వానందస్వాములు జరిపిరి. తీర్థప్రసాదవినిమయములతో అప్పటి కార్యక్రమము ముగి

సినది. సాయంసమావేశమున శ్రీశుద్ధసత్త్వానందస్వామి ప్రభృతులు పరమహంసరామకృష్ణప్రార్థనా గేయములను పాడిరి. ఆదిశంకరులయు పరమహంస శ్రీరామకృష్ణునియు జీవితవిశేషములనుగూర్చి శ్రీశుద్ధసత్త్వానందస్వాములును, గాయత్రీపీఠాధిపతులగు శ్రీ విద్యాశంకరభారతీస్వాములును ఉపన్యసించిరి.

మఱునాడు (29-4-1963) ప్రార్థనలును యోగవ్యాయామకత్యలును మామూలు ప్రకారము జరిగినవి. ప్రొద్దున 7-30 గంటలప్పుడు శ్రీశుద్ధసత్త్వానందస్వాములు గీతాసందేశమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. నాటి సాయంసమావేశమందు శ్రీశుద్ధసత్త్వానందస్వాములేగాక శ్రీజమ్మలమడక మాధవరామశర్మగారును, శ్రీవివేకానందస్వామినిగూర్చియు లోకమున కాయన యొసగిన తాత్త్వికసందేశమునుగూర్చియు ఉపన్యసించిరి. శ్రీ వివేకానందస్వామిసూక్తులను సంస్కృతభాషలోని కనువదించినచో వానికి శాశ్వతత్వమును విశ్వవిఖ్యాతియు కల్గు నని శర్మగారు సూచించిరి. (శ్రీ) రామకృష్ణానందస్వాముల ఆశీస్సులను బడసిన ఆవివేకానందమందిర పవిత్రతను గొనియాడి త్వరలోనే అచట నూతనభవననిర్మాణము నిర్వర్తితమగు నని శ్రీశుద్ధసత్త్వానందస్వాము లనిరి. సదస్యులు కరతాళధ్వనులతో అభినందించిరి. అప్పటికప్పుడే దాదాపు రెండువేలరూపాయల వఱకు విరాళములు వాగ్దత్తము లైనవి.

మూడవదినము (30-4-1963) కార్యక్రమములోని ముఖ్యాంశములు—శివగంగ పీఠాధిపతులు ఉపనిషత్తులనుగూర్చి కావించిన ఉపన్యాసము. శ్రీ కుప్పా లక్ష్మణావధానిగారు విద్యారణ్యస్వామినిగూర్చి కావించిన ఉపన్యాసము.

నాల్గవదినము (1-5-1963) ప్రొద్దున శ్రీ శివగంగస్వాముల ఆధ్యక్ష్యమున కల్యాణదుర్గమువారగు శ్రీవాసుదేవశాస్త్రులవారు శ్రీ భగవద్గీతయందలి నవమాధ్యాయమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. నాటిసాయంసభలో శ్రీ శివగంగస్వాములవారు శ్రీకృష్ణతత్త్వమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

2-5-1963 నాడు పూర్వాహ్ణసమావేశమున శ్రీవాసుదేవశాస్త్రులవారు తమగీతోపన్యాసమును కొనసాగించిరి. సాయంసభలో శ్రీ శివగంగస్వాముల రామతత్త్వోపన్యాసమును శ్రీరామభజనయు జరిగినవి.

3-5-1963 నాడు ప్రొద్దున కఠోపనిషత్తునుగూర్చియు, సాయంకాలము దేవీతత్త్వమునుగూర్చియు శ్రీశివగంగస్వాము లుపన్యసించిరి. విజయవాడ రామకృష్ణసమితివారు రామకృష్ణమఠప్రచురణములను అమ్మునట్టి పుస్తకాల అంగడిని ఆమందిరమున ప్రారంభించిరి.

1963 మే నెల 4, 5 తేదులలో ఉపనిషత్తులనుగూర్చి శ్రీశివగంగస్వాములు ఉదయవేళలందును, శ్రీవివేకానందస్వామి జీవితమునుగూర్చియు ద్వైతసిద్ధాంతమునుగూర్చియు సాయంవేళలలో శ్రీ అనుభవానందస్వామియు, మాతాజీయు ఉపన్యసించిరి. ఆరెండుదినముల రాత్రులందు మదరాసు మఠమునుండి శ్రీసర్వజ్ఞానందస్వాములు తెచ్చిన "శ్రీరామకృష్ణ", "శారదాదేవి"—జీవితచరిత్రలను తెల్పుచలనచిత్రములు హిందూ కళాశాలహాలులో ప్రదర్శింపబడినవి.

6-5-1963 నాటి ప్రొద్దున గాయత్రీ పీఠాధిపతులగు శ్రీవిద్యాశంకరభారతీస్వాములు భగవద్గీతనుగూర్చియు అందు ముఖ్యముగ నవమాధ్యాయమునుగూర్చియు ఉపన్యసించిరి. నాటి సాయంకాలము విద్యాశంకరభారతీస్వాములే సభాధ్యక్షులుగ నుండి పతంజలిసూత్రములను గుఱించి ఉపన్యసించిరి. నెల్లూరివారగు డాక్టరు పుచ్చలపల్లి రామచంద్రారెడ్డిగారు "ఊర్ధ్వ ప్రాణాయామము"ను గూర్చి మహోజ్జ్వలముగ ఉపన్యసించిరి. దాని సాధనవిషయికములైన పెక్కువిశేషములను చేసి చూపిరి. శ్రీజస్వంత సింహగారును యోగాసనములను ప్రదర్శించి అందుంగూర్చి ఉపన్యసించిరి. శ్రీజనార్దన్ గారి నాయకత్వమున ప్రాంతీయయువకులును యోగాసనముల ప్రదర్శించిరి.

7-5-1963 ప్రొద్దున శ్రీశివగంగస్వాములు ఉపనిషత్తులనుగూర్చిన తమ ఉపన్యాసములను ముగించిరి. సాయంకాలము మాతాజీయు శ్రీ అనుభవానందస్వాములును భక్తినిగూర్చియు పరమహంస శ్రీరామకృష్ణునిగూర్చియు ఉపన్యసించిరి. కుమారి లక్ష్మియు, కుమారి గిరజయు—(ఎనిమిదేండ్ల, ఏడేండ్ల వయస్సువారు) తమ నృత్యగానములలో శ్రీ వివేకానందస్వాముల జీవితచరిత్రమును ప్రదర్శించిరి. శ్రీరామాయణమును ఆడి పాడిన లవకుశులను వారు జ్ఞప్తికి తెచ్చిరి. నాడు నృసింహజయంతి కావున శ్రీచల్లపల్లి సత్యనారాయణ, కుందా పిచ్చయ్యపార్టీవారు కూచిపూడి శైలిలో ప్రహ్లాదచరిత్ర యక్షగానమును పాడిరి.

8-5-1963 : యజ్ఞోత్సవమున కిది చరమ దినము. మంగినిపూడికి అందఱును బస్సులలో పోయి సముద్రస్నానము చేసిరి. డా॥ ఎ.ఎన్. రావుదంపతులు, శ్రీలంకా రామనాథంగారి పౌరోహిత్యమున నవగ్రహపూజను హోమాదులను జరిపించిరి. సుమారు 1,500 మంది దరిద్రనారాయణులకు అన్నసంతర్పణ జరిగినది. నాడు వైశాఖపూర్ణిమ, బుద్ధజయంతి. సాయంసభకు శ్రీ కుర్తాళం పీఠాధిపతులు అధ్యక్షత వహించి తమ గురువుగారైన శ్రీవిమలానందభారతీస్వాముల పేరట నొక గ్రంథాలయమును ఆవిష్కరించిరి. డాక్టరు రామ్‌గారును, శ్రీజంధ్యాల సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారును బుద్ధదేవుని సందేశమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. నెల్లూరినుండి వచ్చిన కుమారి నిర్మల కాసేపు పిడేలువాద్యకచేరీ చేసెను. శ్రీ కొమ్ము లక్ష్మీనరసింహంగారు మృదంగము వాయించిరి. శ్రీవివేకానందయజ్ఞమహోత్సవమున కార్యనిర్వాహకు లందఱికిని నాటిరాత్రి ఎమ్. పద్మనాభరావుగారు విందుచేసిరి.

9-5-1963 కార్యనిర్వాహకుల నెల్ల నభినందించుటకు ఒక సభ సమావేశమైనది. ఆర్టుపేపరుమీద ముద్రింపబడిన శ్రీవివేకానందస్వామిఫోటోలు అందఱికిని పంచిపెట్టబడినవి. మదరాసు ఆకాశవాణి కళాకారులైన శ్రీ మల్లిక్‌గారు పాడిన భక్తిగేయములతోను విశ్వతాపహారకముగ పర్జన్యదేవుడు ప్రసాదించిన మితవృష్టితోను కార్యక్రమము పూర్తియైనది.

శ్రీరామకృష్ణ మఠము - మదరాసు
రామానుజ బుద్ధ జయంతులు

12-5-1963 నాటి సాయంకాలము రామానుజజయంతిని కొనియాడుటకై మఠమండపమున కూడిన సదస్సులో శ్రీమత్పరమాత్మానందస్వామి శ్రీరామానుజుల జీవితోపదేశములగూర్చి ఉపన్యసించిరి. 19-5-1963 నాటి సాయంకాలము బుద్ధజయంతి కొనియాడుటకై

మఠమండపమున భక్తసభ సమావేశమైనది. ప్రొఫెసరు కె. ఆర్. ఆర్. శాస్త్రిగారు గౌతమ బుద్ధుని ఆశయములనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. సభాధ్యక్షులైన శ్రీమద్రంగనాథానందస్వాములు బౌద్ధమునకు మునుపటి, సమకాలపు, వెనుకటి — సనాతన ధర్మచరిత్రమును సంక్షేపముగ తెలిపి బుద్ధదేవుని సందేశమును వివరించిరి.

రామకృష్ణమిషను స్టూడెన్ట్సుహోము 1962-63 నివేదిక

ఈసంవత్సరమున ఇందుండిన వివిధవర్గాల విద్యార్థుల సంఖ్య హైస్కూలువారు 145, కాలేజీవారు 30, టెక్నికల్ శాఖవారు 106; మొత్తము 281; ఉచితభోజనవసతి పడసిన విద్యార్థులలో 74 గురు నిమ్నవర్గాలవారు. మిషనువిద్యాసంస్థలలో లౌకికవిద్యతోపాటు నైతికమతవిద్యయుకరపబడుచుండినది. పెక్కురకములైన క్రీడలకు అవకాశము కల్పింపబడినది. మైలాపూరు రామకృష్ణసెంటినరీ ఎలిమెంటరీస్కూలులో ఈ సంవత్సరము 254 బాలురను, 183 బాలికలును మొత్తము 457 మంది చదివినారు. మల్లియన్కరణై (చెంగల్పట్టుజిల్లా) లోని హైయరు ఎలిమెంటరీస్కూలులో ఈసంవత్సరము చదివిన వారు 22 బాలికలు, 146 బాలురు.

హోముచరిత్రలో ఈసంవత్సరపు గొప్ప సంభవము: శ్రీవివేకానందస్వామి శతతమ జయంతి మహోత్సవజ్ఞాపకముగా బహు ప్రయోజనముల కుపయోగపడు ఒకహాలు నిర్మింపబడినది. 8-3-1962 నాడు ఈహాలుకు శ్రీమత్కైలాసానందస్వాములు పునాది వేసిరి. నిర్మాణము పూర్తియైన తర్వాత 6-3-1963 నాడు శ్రీమద్యతీశ్వరానందస్వాములు దీని నావిష్కరించిరి.

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

ఈ జ్యేష్ఠమాస సంచికతో పందొమ్మిదవ సంపుటము పూర్తియగును. ఆషాఢమాస సంచికతో క్రొత్త సంపుటము ఇరువదియవది ప్రారంభ మగును. క్రొత్త సంవత్సరము ప్రారంభ మగుచున్నందున ఆంధ్ర మహాజనులు ఈ పత్రిక నెప్పటియట్ల ఆదరింతు రని నమ్ముచు సంవత్సరచందాలను జూలై 10-వ తేదీకిలోపుగ అందజేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము. వసతిలేనందున చందాలను చాలింపనెంచినవారుకూడ ముందుగా తెలుపవలయునని కోరుచున్నాము. తెలుపకపోయిన సంచికను వి. పి. గా పంపి నష్టపడవలసివచ్చును. శ్రీవివేకానందస్వామి శతతమజయంతి ప్రత్యేకసంచిక అచిరకాలమున వెలువడవలసియున్నందున జూలైసంచిక ప్రత్యేకసంచికగాకాక మామూలుసంచికగానే యుండును.

మేనేజరు,

1-6-1963. శ్రీరామకృష్ణమఠము, మద్రాసు-4.

గ్రంథపరిచయం

[సమీక్షకు గ్రంథాలు పంపేవారు రెండేసి ప్రతులు పంపవలె అని మనవి]

భక్తిరంజని

[మొదటిభాగము]

సంగీతగ్రంథము [సర్వ సాహిత్య తాళాంగముల గుర్తులతో].

గ్రంథకర్త: సంగీతరత్న ఏలూరి సీతారామ్, వెల: రు. 1-25 న.పై.

ప్రతులకు: ప్రిన్స్‌పాల్, ఎస్. కె. ఎస్. సంగీతకళాశాల, నర్సాపురము, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

సామవేదం సంగీతమయం. స్వరప్రధానమైనది సంగీతం. స్వరములు సప్తవిధములు. చిన్నచిన్న విభాగాలైన సప్తస్వరములు ఒకదాని కొకటి మేళవింపబడి రాగములై యొప్పారుచున్నవి. రాగమందే అనురాగం జనిస్తుంది. అప్పుడే ఆనందం కలుగుతుంది — 'ఆనందో బ్రహ్మేతివ్యజానాత్'—భగవత్సాక్షాత్కారమూ ఆనందము చేతకలుగుచున్నది. నాదబ్రహ్మోపాసకులైన త్యాగరాజుమున్నగువారు నాదోపాసన చేసి జన్మమును సార్థక పఱచుకొన్నారు.

ఇక 'భక్తిరంజని'లో—ఆదిశంకర భగవత్పాదుల—'భజగోవిందశ్లోకాలతో, శ్రీసుబ్రహ్మణ్య కవికృత ఆధ్యాత్మరామాయణకీర్తన, శ్రీభాస్కరకవికృత భగవద్గీతాసార కీర్తన, సదాశివబ్రహ్మేంద్రకృత వేదాంతకీర్తన, నారాయణతీర్థుల తరంగము, శ్రీత్యాగరాజస్వామికృత ద్విధాతుదివ్యనామకీర్తన, ఏకధాతుదివ్యకీర్తన, జయదేవకృత ఏకాదశాష్టపది' మున్నగు వీటికి స్వరకల్పనచేశారు సంగీతరత్న ఏలూరి సీతారామ్‌గారు. అంతేగాక రాగములలో ముఖ్యములైన 'ధన్యాసి బిలహరి, ఆనందభైరవి, శంకరాభరణం, శుద్ధసావేరి, కాంభోజి, కేదారగౌళ' మున్నగు వాటికి సామాన్యలక్షణములను ఇందు పొందుపఱచారు.

ఇది సంగీతాభ్యాసకులు, విద్వాంసులుతమ దగ్గఱ ఉంచుకోదగిన గ్రంథం.

సంస్కరింపబడి చిత్తమునకానందం ఏది కల్గిస్తుందో అదే సంగీతం. అప్పుడే "శిశుర్వేత్తి పశుర్వేత్తి వేత్తి గానరసం ఫణీ"— అను నార్యోక్తి సార్థక మవుతుంది.

—వేదం రామశాస్త్రి.

గీతామకరందము

రచయిత : శ్రీ విద్యాప్రకాశానందగిరి స్వాములవారు.

ప్రాప్తిస్థానము : మేనేజరు, శ్రీశుకబ్రహ్మాశ్రమము, శ్రీశుకబ్రహ్మాశ్రమముపోస్టు, కాళహస్తి, చిత్తూరుజిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్.

రాయలు పుటలు 1103, వెల రూ. 10.

ఉపనిషత్తులు, బ్రహ్మసూత్రాలు, భగవద్గీత—అనే ప్రస్థానత్రయంలో గీతా ప్రాముఖ్యం అనన్యాదృశం. "ఓమానవుడా అన్నింటిని విసర్జింపుము. దేవు నొక్కనినే ఆశ్రయింపుము — అనుటే గీతోపదేశము" అన్నాడు పరమహంస శ్రీరామకృష్ణుడు. "గీతాసింహనాదము చేయు శ్రీకృష్ణుని అర్చింపవలసిన దినము లివి. శ్రీకృష్ణుడు గీతయొక్క మూర్తిభావము. శరీరమందంతయు అతితీవ్రమగు క్రియాతత్పరత ముఖమునందు వినీలాకాశమును బోలు అగాధ శాంతిగాంభీర్యములు— ఇదియే గీతలోని కేంద్రభావము" — అన్నాడు శ్రీ వివేకానందస్వామి. "ప్రసిద్ధమైన గీతాశాస్త్రము వేదబోధనల అన్నింటి సారసంక్షేపము. భగవద్గీతను చదువునప్పుడు నాకు కలుగునంతటి పరనిర్వృతి (బైబిలులోని) సెర్మన్ ఆన్ ది మౌంటు (పర్వతాగ్రప్రవచనము) ను చదివినప్పుడు సైతము కలుగదు" అని చెప్పినాడు గాంధీమహాత్ముడు. "ఉన్న భాషలలో ఇంతటి చక్కని గ్రంథమును ఇట్టి అప్పటమైన వేదాంతగేయమును వేఱొకటి లేదని" విలియము వాన్‌హంబొల్టు కొనియాడినాడు. బుద్ధయుగమునకంటెనుకూడ ముందే అవతరించిన ఈగ్రంథప్రామాణ్యము నానాటికి హెచ్చుచున్నదే గాని తగ్గలేదు. దీనిని ప్రమాణీకరించుకొనని సిద్ధాంతం లేదు. దీనికి లెక్కలేనన్ని వ్యాఖ్యానాలు ఇతఃపూర్వము వ్రాయబడినవి. ఇప్పటికిని వ్రాయబడుచునే యున్నవి.

ఇప్పుడు సమీక్షింపబడుచున్న వ్యాఖ్యాన ప్రత్యేకత: మొదటినుండి తుదివఱకు వైపుల్యము, వైశద్యము, సారళ్యము అను గుణములు పోషింపబడియున్నవి. ప్రతివాక్యమును అనుభవపరీవాహమని స్పష్టమవుతున్నది. 210 పుటల ఉపోద్ఘాతము సర్వవిషయసంపన్నము. పూర్వవ్యాఖ్యానాలలో లేని విషయాలు ఇందులో ఉన్నవి — అని చెప్పడం సాహసమవుతుంది కాని వానిలోని సకలవిషయములను సామాన్యుల అవగాహనకు అందజేసే ప్రయత్నంలో ఈవ్యాఖ్య పరిపూర్ణసిద్ధిని పొందినదంటే అతిశయోక్తి కాదు. పఠితలసౌకర్యార్థము అకారాది శ్లోకానుక్రమణిక కడపట చేర్పబడిఉంది.

పద్మనాభుని ముఖపద్మమునుండి వినిర్గతమగుటచేత భగవద్గీతయే మకరందము. అందలి సర్వవిషయవివరణదక్షమైన ఈ వ్యాఖ్యకున్ను మాధుర్యంచేత మకరందత్వము అన్వర్థమయినది. గీతాధ్యేత లందఱు తప్పక చదువవలసిన సర్వాంగసుందరమైన వ్యాఖ్య ఇది.

—"ప్రభాకర్".

శ్రీ వివేకానందస్వామి శతతమ జయంతి ప్రచురణములు

ఆంధ్రపాఠకులకు అమూల్యతరుణము

శ్రీవివేకానంద సంపూర్ణగ్రంథావళి

ప్రతిభోజ్జ్వలులైన ఆంధ్రపండితులచే ఆంధ్రీకరింపబడి 10 సంపుటాలుగా ప్రకటింపబడుతున్నది. ప్రతిసంపుటంలోను దాదాపు 500 పుట లుంటాయి. ఖరీదు:- అట్టబైండుసెట్టు రు. 50 లు. కాలికోబైండుసెట్టు రు. 65 లు. పోస్టేజి ప్రత్యేకం.

స్వామిజీసందేశం మాతృదేశభక్తిభరితం, ప్రాణప్రదం, ఆత్మోత్తేజకరం, విశ్వజనీనం. అది సమగ్రంగా ఆంధ్రమహాజనులకు అందడం ఇదే మొదటిసారి. స్వామిజీది దివ్యదృష్టి. ఆయన అమోఘ పరిష్కారవిధానం సూచింపని ముఖ్యసమస్య అంటూ లేదు. ఆయన గ్రంథావళిని చదివినవారికి ఉత్సాహమును ఉదాత్తతయున్నూ కలుగక తప్పదు.

వివరములు :

మొదటి సంపుటము	:	575	పుటలు	అట్టబైండు	రూ. 5/-	క్యాలికో	రూ. 6-50
రెండవ సంపుటము	:	553	,,	,,	రూ. 5/-	,,	రూ. 6-50
మూడవ సంపుటము	:	586	,,	,,	రూ. 5/-	,,	రూ. 6-50
నాల్గవ సంపుటము	:	592	,,	,,	రూ. 5/-	,,	రూ. 6-50
అయిదవ సంపుటము	:	544	,,	,,	రూ. 5/-	,,	రూ. 6-50
ఆఱవ సంపుటము	:	585	,,	,,	రూ. 5/-	,,	రూ. 6-50
ఏడవ సంపుటము	:	570	,,	,,	రూ. 5/-	,,	రూ. 6-50
ఎనిమిదవ సంపుటము	:	544	,,	,,	రూ. 5/-	,,	రూ. 6-50

విలాసము :

మేనేజరు,

శ్రీ రామకృష్ణ మఠము

మైలాపూరు : : మద్రాసు - 4

OUR ENGLISH PUBLICATIONS

	Price. Rs.	nP.
Sri Ramakrishna the Great Master (2nd Edn.) (Calico)	25	00
" " (Morocco)	35	00
The Gospel of Sri Ramakrishna (3rd Edn.) (Calico)	20	00
" " (Morocco)	30	00
Ramakrishna: Prophet of New India	10	00
Sri Ramakrishna ..	1	50
Sayings of Sri Ramakrishna (9th Edn.)	5	00
Ramakrishna Upanishad (2nd Edn.)	1	00
Tales and Parables of Sri Ramakrishna (2nd Edn.)	2	50
The Ramakrishna Mission its ideals and activities (6th Edn.) ..	0	50
Sri Ramakrishna and His Mission (2nd Edn.)	0	62
The Master and the Disciple ..	2	00
Sri Ramakrishna and Sarada Devi	2	50
Holy Mother Sri Sarada Devi (Gambhiranandaji) (3rd Edn.) (Ordinary)	7	00
" " (Calico)	9	00
Sri Sarada Devi the Holy Mother (Tapasyanandaji) (Ordinary)	6	50
" " (Calico)	8	00
Inspired Talks (Swami Vivekananda) (8th Edn.) (Board)	2	00
" " (Calico)	3	00
Hinduism (6th Edn.) ..	1	00
Education (6th Edn.) ..	1	00
The Eternal Companion (3rd Edn.) (Ordinary)	2	25
" " (Calico)	3	25
For Thinkers on Education (Swami Ramakrishnananda)	3	00
The Story of a Dedicated Life (Life of Swami Ramakrishnananda)	3	00
The Message of Eternal Wisdom (Swami Ramakrishnananda)	3	00
God and Divine Incarnations (Swami Ramakrishnananda)	2	25
The Ancient Quest (Swami Ramakrishnananda)	1	50
Sri Krishna, The Pastoral and King-maker (Swami Ramakrishnananda) (5th Edn.) ..	1	25
Life of Sri Ramanuja (Board) ..	4	00
" " (Cloth) ..	5	00
Isavasya Upanishad (7th Edn.) ..	0	75
Kena Upanishad (6th Edn.) ..	0	75
Katha Upanishad (9th Edn.) ..	1	50
Adventures in Religious Life (2nd Edn.) (Board)	4	00
(Cloth)	5	00

	Price. Rs.	nP.
Taittiriya Mantrakose ..	1	00
Prasna Upanishad (5th Edn.) ..	1	00
Mundaka Upanishad (6th Edn.) ..	1	00
Mandukya Upanishad (7th Edn.) ..	0	75
Taittiriya Upanishad (4th Edn.) ..	2	00
Aitareya Upanishad (3rd Edn.) ..	1	00
Svetasvatara Upanishad (3rd Edn.)	1	50
Chandogya Upanishad ..	8	00
Brihadaranyaka Upanishad (2nd Edn.)	7	50
Mahanarayanopanishad ..	5	00
Srimad-Bhagavad-Gita (Swami Vireswarananda, with Sridhara's Gloss) ..	7	00
Bhagavad-Gita: the Song of God (4th Edn.)	2	75
Upadeshasahasri (3rd Edn.) ..	3	50
Atmabodha (2nd Edn.) ..	4	00
Yatindramatadipika ..	5	00
Srimad Bhagavatam: The Wisdom of God (2nd Edn.) ..	3	50
Stotraratna (2nd Edn.) ..	0	75
Divine Life (4th Edn.) ..	3	00
Universal Prayers (5th Edn.) ..	2	25
Prince of Ayodhya (Ordinary)	3	00
" " (Calico)	4	50
Vedic Religion and Philosophy (4th Edn.)	2	50
Narada Bhakti Sutras (3rd Edn.) ..	3	00
Vakyavritti & Atmajnanopadeshavidhi (2nd Edn.) ..	1	00
Devi-Mahatmyam (Chandi) (2nd Edn.)	2	00
Saint Durga Charan Nag (3rd Edn.)	2	25
Thus Spake Sri Ramakrishna (7th Edn.)	0	40
Thus Spake Holy Mother (3rd Edn.)	0	40
Thus Spake Vivekananda (9th Edn.)	0	40
Thus Spake The Buddha (4th Edn.)	0	40
Thus Spake Sri Krishna (2nd Edn.)	0	40
Thus Spake The Christ (3rd Edn.)	0	40
Thus Spake Prophet Muhammad (2nd Edn.)	0	40
Thus Spake Guru Nanak ..	0	40
Worship of Sri Ramakrishna ..	1	00
A Man of God (Ordinary)	3	00
" " (Calico)	4	00
Buddha and Our Heritage ..	0	40
Path to Perfection (7th Edn.) ..	0	40
Consolations (3rd Edn.) ..	0	31
Women of India (4th Edn.) ..	0	25
Spiritual Life ..	0	06
Path Beyond Sorrow	0	06

Please ask for the Detailed Catalogues of our Tamil and Telugu Books

SRI RAMAKRISHNA MATH, *Publication Dept.,* **MYLAPORE, MADRAS-4**

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

పంచోవింశదవ సంపుటము

౧౯౬౨ జూలై శుభకృత్తు-ఆషాఢము నుండి ౧౯౬౩ జూన్ శోభకృత్తు-జ్యేష్ఠము వఱకు

సంపాదకులు :

శ్రీ శుద్ధ సత్త్వానందస్వామి

శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము, ఎమ్. ఏ., బి. ఓ. ఎల్.

శ్రీ రామకృష్ణ మఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4.

సాలు చందా రూ. 4. విడిప్రతి 37 న.పై.

అ కా రా ది సూ చి

నీ బలమే
నీ జాతిబలం

సంపాదకులు : శ్రీ శుద్ధసత్త్వానందస్వామి, శ్రీ సోలటూరి భక్తవత్సలము,

శ్రీ. కే. ఎస్. ఎస్. రాజన్ గారిచే ది జ్యూపిటర్ ప్రెస్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ (మద్రాసు - 18) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ శుద్ధసత్త్వానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.